

PROTOKÓŁ KONTROLI

Urzędu Miasta Wysokie Mazowieckie (kod pocztowy 18-200), ul. Ludowa 15 (numer statystyczny 450010671), zwanego dalej „Urzędem”.

Burmistrzem Wysokiego Mazowieckiego jest od dnia 20 listopada 1998 roku Pan Jarosław Siekierko.

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy z Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku:

- 1) Marek Ozga - specjalista kontroli państwowej, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 47952 z dnia 7 lipca 2005 roku, w okresie od 8 lipca do 28 września 2005 roku, z przerwami w dniach 18-20 i 25 lipca - 31 sierpnia 2005 roku,
- 2) Marek Skorupski - specjalista kontroli państwowej, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 047951 z dnia 7 lipca 2005 roku, w okresie od 11 lipca do 6 września 2005 roku, z przerwą w dniach 25 lipca - 31 sierpnia 2005 roku

[Dowód: akta kontroli str. 1-2].

Kontrolą objęto stosowanie ulg oraz egzekwowanie zaległości w podatkach wpłacanych bezpośrednio na rachunek miasta Wysokie Mazowieckie w latach 2003-2005 (I półrocze).

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Podejmowanie uchwał podatkowych przez Radę Miasta Wysokie Mazowieckie.

Uchwały podatkowe dotyczące ustalenia wysokości podatków: od nieruchomości, środków transportowych i posiadania psów oraz rolnego podejmowane były przez Radę Miasta Wysokie Mazowieckie (Rada Miasta) przed rozpoczęciem roku podatkowego. I tak:

- uchwały dotyczące stawek podatku od nieruchomości, środków transportowych, posiadanych psów oraz leśnego obowiązujących w 2003 roku zostały podjęte na IV sesji Rady Miasta zwołanej w dniu 13 grudnia 2002r. - z terminem wejścia w życie po 14 dniach od ich ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wojewody Podlaskiego.
- uchwały dotyczące stawek podatkowych obowiązujących w 2004 roku zostały podjęte na XIV sesji zwołanej w dniu 28 listopada 2003r. - z terminem wejścia w życie po 14 dniach od ich ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wojewody Podlaskiego,

- uchwały dotyczące stawek podatkowych obowiązujących w 2005 roku zostały podjęte na XXVI sesji zwołanej w dniu 26 listopada 2004r. - z terminem wejścia w życie 1 stycznia 2005 roku. W okresie objętym kontrolą Rada Miasta nie podejmowała uchwał w sprawie określenia stawek podatku leśnego. Jak wyjaśnił sekretarz miasta Henryk Faszczeński Burmistrz Miasta nie wnioskował o obniżenie kwoty stanowiącej średnią cenę sprzedaży drewna, przyjmowaną jako podstawa do obliczenia wymiaru podatku, z uwagi na „niewielką liczbą podatników tego podatku oraz i tak niskie stawki określone ustawą”.

[Dowód a.k. str. 611-612]. W 2004 roku Rada Miasta dokonała jednej korekty obowiązujących stawek podatkowych [Dowód a.k. str. 261J. Uchwałą nr XVII/61/04 z dnia 23 stycznia 2004 roku zmieniono uchwałę określającą stawki podatków od środków transportowych obowiązujących w 2004 roku. Powyższą uchwałę podjęto po otrzymaniu rozstrzygnięcia nadzorczego Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 19 stycznia 2004 roku uznającym, iż część stawek podatku od środków transportowych została ustalona z istotnym naruszeniem prawa. Rada Miasta ustaliła bowiem wyższe stawki podatkowe od stawek maksymalnych, wynikających z postanowień art. 10 ust. 1 pkt 2, 4 lit. a i b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz. U. z 2002r. Nr 9, poz. 84, ze zm.) oraz wynikających z obowiązującego w 2004 roku załącznika nr 3 do cytowanej ustawy. Kolejnym rozstrzygnięciem nadzorczym Kolegium RIO uznało również uchwałę ze stycznia 2004 roku za podjętą z istotnym naruszeniem prawa w zakresie sprzeczności ustalonych w nim stawek z postanowieniami art. 20a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Korekta stawek wprowadzona w styczniu 2004 roku przez Radę Miasta była nieważna bowiem stawki takie należało określić zgodnie z brzmieniem art. 20a przed rozpoczęciem roku podatkowego - sprawa szczegółowo opisana w **pkt.** 1.5 niniejszego protokołu kontroli.

Ponadto w dniu 30.03.2004r. i 28.02.2005r. uchwałami odpowiednio nr XIV/65/04 i XXIX/109/05 w sprawie zmian w budżecie Miasta na 2004 i 2005 rok podniesiono planowane dochody podatkowe o kwoty odpowiednio 154,8 tys. zł i 50 tys. zł z tytułu dokonanego wymiaru podatków głównie od nieruchomości (129,5 tys. zł w 2004 r. i 50 tys. zł w 2005r.) oraz od środków transportowych (21 tys. zł w 2004r.).

[Dowód a.k. str. 262-265],

Wszystkie stawki podatku od nieruchomości, środków transportowych, posiadanych psów zostały ustalone poniżej stawek maksymalnych, określonych w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych [Dowód a.k. str. 268 - 289]. 1 tak:

- A) ustalone przez Radę Miasta stawki podatku od nieruchomości stanowiły od 23,3% (stawka 0,07 zł za m gruntów pozostałych, przy stawce maksymalnej 0,30 zł za m) do 94,7% (16,40 zł : 17,31 zł za m powierzchni budynków zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej) stawek maksymalnych na 2003 rok, od 25,8% (0,08 zł : 0,31 zł za m gruntów pozostałych) do 96% (16,73 zł : 17,42 zł za m powierzchni budynków zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej) stawek maksymalnych na 2004 rok oraz od 28,1% (0,09 zł : 0,32 zł za m² gruntów pozostałych) do 96% (17,26 zł : 17,98 zł za m~ powierzchni budynków zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej) stawek maksymalnych na 2005 rok
- B) ustalone przez Radę Miasta stawki podatku od środków transportowych wahały się:
- w 2003 roku - od 56,7% stawki maksymalnej w przypadku przyczep i naczep (o masie całkowitej od 7 do powyżej 12 ton), do 93,8% stawki maksymalnej w przypadku ciągników siodłowych i balastowy o masie całkowitej przekraczającej 36 ton.
- w 2004 roku - od 56,4% stawki maksymalnej w przypadku przyczep i naczep (o masie całkowitej od 7 do powyżej 12 ton), do 93,2% w przypadku ciągników siodłowych i balastowy o masie całkowitej przekraczającej 36 ton,
- w 2005 roku - od 54,7% stawki maksymalnej w przypadku przyczep i naczep (o masie całkowitej od 7 do powyżej 12 ton), do 91,2% w przypadku ciągników siodłowych o czterech i więcej osiach oraz całkowitej masie dopuszczalnej zespołu pojazdów od 12 do 36 ton łącznie
- C) stawka podatku od posiadanych psów wynosiła odpowiednio 74% stawki maksymalnej w 2003 roku, 79,9% w 2004 roku i 79% w 2005 roku.
- D) stawka podatku rolnego wynosiła odpowiednio 89,7% stawki maksymalnej w 2003 roku (30 zł : 33,45 zł), 88,5% w 2004 roku (30,60 zł : 34,57 zł za 1 q żyta) i 83,8% w 2005 roku (31,56 zł : 37,67 zł za 1 q żyta).

[Dowód a.k. str. 276-289].

W okresie objętym kontrolą Rada Miasta nie wprowadzała żadnych zwolnień uznaniowych w podatkach od środków transportowych i posiadania psów. Wykorzystała natomiast swoje uprawnienia wynikające z postanowień art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i

opłatach lokalnych, ustalając zakres przedmiotowy zwolnień w podatku* od nieruchomości. I tak:

a) W 2002 roku Rada Miasta podjęła uchwałę nr IW16/02 w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości. Określono w niej, iż zwolnieniu z tego podatku podlegają budynki i grunty związane z prowadzeniem działalności kulturalnej, z wyłączeniem związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki i grunty obiektów sportowych z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Na tej podstawie w 2003 roku zwolniono z należnych opłat Miejski Ośrodek Kultury w Wysokiem Mazowieckiem i Klub Sportowy „Mlekovita”. Łączna wartość udzielonych zwolnień wyniosła 15.274 zł. Zwolnienie obejmowało:

- w przypadku Miejskiego Ośrodka Kultury kwotę 630, 70 zł należną z tytułu opłat za 9.010 m² gruntu objętych stawką podatkową w wysokości 0,07 zł za m (zakwalifikowane w uchwale w sprawie podatku od nieruchomości jako pozostałe grunty), 5.862,34 zł z tytułu opłat za 357,46 m² powierzchni użytkowej zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej i objętej stawką 16,40 zł za m² oraz 6.196,73 zł za wykorzystanie 1.537,05 m² pozostałych powierzchni użytkowych w budynkach objętych stawką 4,50 zł za m². Łączna wartość zwolnienia przyznanego MOK w 2003 roku wyniosła 13.409,80 zł.
- w przypadku Klubu Sportowego kwotę 1.594,18 zł należną z tytułu opłat za korzystanie z 22.774 m² gruntu objętych stawką 0,07 zł za m² (pozostałe grunty) i 270 zł za korzystanie z 60 m² pozostałych powierzchni użytkowych w budynkach. Łączna wartość zwolnienia przyznanego 1.864,20 zł.

W 2003 roku wśród nieruchomości zwolnionych z podatku nie było zasobów miasta [Dowód a.k. str. 535-536].

Jak wyjaśnił Sekretarz Miasta Henryk Faszczeński deklaracja podatkowa została złożona w dniu 15 stycznia 2003 roku i „w celu uniknięcia konieczności wpłacania podatku od nieruchomości od miasta z wydatków budżetowych na dochody budżetowe z tego samego rachunku bankowego zaniechano poboru tego podatku”¹ [Dowód a.k. str. 541].

Zgodnie z postanowieniami uchwały Rady Miasta zwolnieniu nie podlegały grunty i budowle zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej. Wbrew tym zasadom (określonym w § 1 uchwały) udzielono w 2003 roku zwolnienia podatkowego Miejskiemu Ośrodkowi Kultury w Wysokiem Mazowieckiem. Zwolnieniem objęto bowiem powierzchnię użytkową budynków należących do MOK (357,46 m²) zajęta

na prowadzenie działalności gospodarczej polegającą na wynajmie pomieszczeń innym podmiotom. Wartość udzielonego zwolnienia niezgodnie z warunkami określonymi w uchwale Rady Miasta wyniosła 5.862,34 zł. Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko udzielając MOK w 2003 roku zwolnienia z podatku od nieruchomości wziął pod uwagę fakt, że instytucja ta wynajmuje pomieszczenia organizacjom pozarządowym takim jak m.in. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Bratek”, Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Solidarność, tj. jednostkom, które nie prowadzą działalności gospodarczej. Dodał, że „w przypadku nie udzielenia tej jednostce ulgi podatkowej samorząd miasta zobowiązany byłby do zwiększenia dotacji przyznanej na działalność statutową”. Ponadto Burmistrz Oświadczył, że „z mojej inicjatywy w roku następnym zmieniono uchwałą w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości, w której Rada Miasta zwolniła od podatku nieruchomości jednostki kultury, bez względu na to, czy prowadzą one działalność gospodarczą czy nie”.

[Dowód a.k. str. 531].

W świetle postanowień uchwały Rady Miasta o zwolnieniach w podatku od nieruchomości podstawowe znaczenie w 2003 roku miał fakt, prowadzenia działalności gospodarczej bez względu na jej rodzaj i uczestników obrotu. Powierzchnie przeznaczone na prowadzenie takiej działalności nie podlegały zwolnieniu z uiszczania podatku od nieruchomości.

b) W 2004 roku Rada Miasta Wysokie Mazowieckie podjęła nową uchwałę nr XIV/52/03 w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości. Określono w niej, iż zwolnieniu z tego podatku podlegają budynki, budowle i grunty stanowiące własność miasta nie będące w posiadaniu lub trwałym zarządzie osób fizycznych, prawnych i jednostek organizacyjnych miasta oraz budynki, budowle i grunty stanowiące własność miasta (współwłasność) będące w posiadaniu lub trwałym zarządzie miejskich jednostek organizacyjnych związanych z prowadzeniem działalności kulturalnej i sportowo rekreacyjnej. Zgodnie ze Statutem Miasta Wysokie Mazowieckie przyjętym uchwałą Rady Miasta Nr XIV/48/03 z dnia 28 listopada 2003 roku jednostkami organizacyjnymi miasta były: Zakład Wodociągów Kanalizacji i Energetyki Ciepłej (zakład budżetowy), Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (zakład budżetowy), Miejski Ośrodek Kultury (instytucja kultury), 2 Miejskie Przedszkola (zakłady budżetowe), Szkoła Podstawowa (jednostka budżetowa), Gimnazjum (jednostka budżetowa), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (jednostka budżetowa) oraz Świetlica Socjoterapeutyczna (jednostka budżetowa). Sekretarz Miasta Henryk Faszczeński

wyjaśnił, że na podstawie zapisu § 1 uchwały ze zwolnienia „może skorzystać tylko i wyłącznie Miasto Wysokie Mazowieckie, żaden inny podmiot. Intencją uchwalodawcy było uniknięcie konieczności wpłacania podatku od nieruchomości miasta ...” [Dowód a.k. str. 541]. Na podstawie tej uchwały w 2004 roku ze zwolnienia o łącznej wartości 22.469,58 zł korzystały 3 podmioty. I tak:

- Urząd Miejski w Wysokiem Mazowieckiem w kwocie 7.524,08 zł naliczonej z tytułu opłat za korzystanie z 9.401 m² objętych stawką 0,08 zł (pozostałe grunty),
- Miejski Ośrodek Kultury w kwocie 720,80 zł naliczonej z tytułu opłat za korzystanie z 9.010 m² gruntu objętego stawką 0,08 zł za m² (pozostałe grunty), 3.814,44 zł z tytułu opłat za 228 m² powierzchni użytkowej zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej i objętej stawką 16,73 zł za m² oraz 7.499,30 zł za wykorzystanie 1.666,51 m² pozostałych powierzchni użytkowych w budynkach objętych stawką 4,64 zł za m². Łączna wartość zwolnienia w 2004 roku wyniosła 12.034,50 zł.
- Klub Sportowy „Mlekovita” - 1.821,92 zł z tytułu opłat za korzystanie z 22.774 m² gruntu objętych stawką 0,08 zł za m² (pozostałe grunty) i 1.089 zł za korzystanie z 242 m² pozostałych powierzchni użytkowych w budynkach. Łączna wartość zwolnienia wyniosła 2.913 zł. Klub Sportowy „Mlekovita” użytkował grunty należące do Miasta Wysokie Mazowieckie na podstawie umów użyczenia.

W 2005 roku system zwolnień z podatku od nieruchomości pozostał niezmieniony. Skorzystały z niego te same podmioty co w 2004 roku. Łączna wartość przewidzianych zwolnień na cały 2005 rok wynosiła 23.556,84 zł. I tak:

- Urząd Miejski w Wysokiem Mazowieckiem skorzystał ze zwolnienia w wysokości 7.905,51 zł z tytułu opłat za korzystanie z 87.839 m² objętych stawką 0,09 zł (pozostałe grunty),
- Miejski Ośrodek Kultury skorzystał ze zwolnienia w kwocie 12.478,79 zł w tym 810,90 zł z tytułu opłat za korzystanie z 9.010 m² gruntu objętego stawką 0,09 zł za m² (pozostałe grunty), 3.935,28 zł z tytułu opłat za 228 m² powierzchni użytkowej zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej i objętej stawką 17,26 zł za m² oraz 7.732,61 zł za wykorzystanie 1.666,51 m² pozostałych powierzchni użytkowych w budynkach objętych stawką 4,64 zł za m²,
- Klub Sportowy „Mlekovita” skorzystał ze zwolnienia w kwocie 3.172,54 zł, w tym 2.049,66 zł z tytułu opłat za korzystanie z 22.774 m² gruntu objętych stawką 0,09 zł za m² (pozostałe grunty) i 1.122,88 zł za korzystanie z 242 m² pozostałych powierzchni użytkowych w budynkach.

Jak wyjaśnił Sekretarz Miasta Henryk Faszczeński „na podstawie § 1 cytowanej uchwały w roku 2004 i 2005 przyznano ulgę Miastu ... deklaracje wypełnione są pomyłkowo na Urząd Miasta ... należało wypełnić: Miasto Wysokie Mazowieckie. W deklaracjach tych podane są powierzchnie terenów znajdujących się w zasobie miasta, objętych zwolnieniem oraz wysokość naliczonego podatku" [Dowód a.k. str. 541].. Ustalając zakres zwolnienia w podatku od nieruchomości Rada Miasta nie określiła trybu i zasad przyznawania takiego zwolnienia, tj. czy odbywa się to na wniosek, czy z urzędu, jak należy udokumentować fakt ubiegania się o zwolnienie, w jakiej formie udziela się zwolnienia oraz czy przysługuje podmiotowi starającemu się o zwolnienie środki odwoławcze. W dokumentacji Urzędu znajdują się tylko deklaracje podatkowe składane przez podmioty, które uzyskały zwolnienie z opłat należnego podatku od nieruchomości [Dowód a.k. str. 535 - 546]. Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko uznano, że przyznanie z urzędu podmiotom ulgi w podatku od nieruchomości wynika ze spełnienia przesłanek określonych w uchwale Rady Miasta. W jego ocenie Urząd dysponuje wiedzą, czy podatnik kwalifikuje się do otrzymania ulgi [Dowód a.k. str. 540]. **1.2.1** Przyznane w okresie objętym kontrolą zwolnienia w uiszczaniu podatków lokalnych nie miały żadnego wpływu na wysokość należnej Miastu subwencji ogólnej (nie otrzymywano subwencji wyrównawczej jak również nie było obowiązku wpłat do budżetu państwa nadmiernie pobranej subwencji) [Dowód a.k. str. 666 - 679]. **1.3.1** Rada Miasta podejmowała corocznie uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjętej jako podstawę obliczenia podatku rolnego. W poszczególnych latach wysokość stawek podatku rolnego wynosiła od 89,7% stawki maksymalnej w 2003 roku (tj. 30 zł : 33,45 zł), do 83,8% w 2005 roku (31,56 zł : 37,67 zł) [Dowód a.k. str.208, 215, 226].

W okresie objętym kontrolą Rada Miasta nie wprowadziła opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków stanowiących dochód Miasta Wysokie Mazowieckie. Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko wynikało to z faktu, iż podatnicy sporadycznie ubiegali się o rozłożenie na raty lub odroczenie płatności. Stąd też nie przedstawiono Radzie projektu uchwały w sprawie opłaty prolongacyjnej [Dowód a.k. str. 540].

Wszystkie uchwały Rady Miasta dotyczące stawek podatkowych były ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego oraz zostały rozplakatowane na terenie miasta Wysokie Mazowieckie.

Z zachowaniem terminu 7 dniowego, określonego w art. 90 ustawy o samorządzie gminnym (j.t. 1996r. Dz. U. Nr 13, poz. 74, ze zm.), Urząd przedkładał podjęte uchwały Wojewodzie Podlaskiemu i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Białymstoku [Dowód a.k. str. 197-205].

Wojewoda Podlaski nie podejmował rozstrzygnięć nadzorczych względem uchwał podatkowych Rady Miasta Wysokie Mazowieckie. Natomiast Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku przeprowadziła 4 postępowania w ramach sprawowanego nadzoru nad uchwałami samorządów:

- w dniu 18.12.2003r. RIO poinformowało Burmistrza o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności 2 uchwał podatkowych od nieruchomości i od posiadanych psów z uwagi na fakt, iż w przedmiotowych uchwałach Rada Miasta zarządziła pobór podatków w formie inkasa, lecz nie określiła inkasenta i jego wynagrodzenia, co stanowi naruszenie art. 14 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych. W odpowiedzi przesłanej do RIO przez Burmistrza wyjaśniano, że określenie inkasenta i wysokości jego wynagrodzenia Rada Miasta dokonała rok wcześniej uchwałą nr IV/15/02 z dnia 13.12.2002r., z tych też względów nie określono tego powtórnie w uchwałach podjętych w 2003 roku. Kolegium RIO w 2 uchwałach podjętych w dniu 22 grudnia 2003 roku stwierdziło w przypadku stawek podatku od nieruchomości, iż odstępuje od dalszego postępowania w sprawie stwierdzenia istotnego naruszenia prawa, przyjmując wyjaśnienia Burmistrza. Natomiast w przypadku podatku od posiadania psów, uznano, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa (art. 14 pkt. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych), bowiem w uchwale z 2002 roku w sprawie inkasa łącznego zobowiązania pieniężnego miasta „... nie wyznaczono inkasenta podatku od posiadania psów”. Kolegium RIO rozpatrzyło również w dniu 19 stycznia 2004 roku, w trybie nadzorczym, prawidłowość podjęcia uchwały określającej stawki podatku od środków transportowych. Uchwałą nr 432/04 uznano, że powyższa uchwała Rady Miasta Wysokie Mazowieckie została podjęta z istotnym naruszeniem prawa. Dotyczyło to ustalenia wyższej stawki podatku od stawki maksymalnej, wynikającej z postanowień

art. 10 ust. 1 pkt 2, 4 lit. a i b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz wynikającej z obowiązującego w 2004 roku załącznika nr 3 do cytowanej ustawy, tj.:

- a) ustalona stawka za samochody ciężarowe (art. 8 pkt. 2 ww. ustawy) o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu równej lub wyższej niż 12 ton wyniosła 2.452,80 zł i była wyższa od ustawowej maksymalnej stawki (2.368,25 zł) o 84,55 zł,
- b) ustalona stawka za ciągnik siodłowy (art. 8 pkt. 4 ww. ustawy) o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu:
  - do 12 do 31 ton włącznie wyniosła 1.937,76 zł i była wyższa od ustawowej stawki maksymalnej (1.830,48 zł) o 107,28 zł,
  - powyżej 31 ton wyniosła 2.548,65 zł i była wyższa od ustawowej stawki maksymalnej (2.368,25 zł) o 180,40 zł.
- c) ustalona stawka przyczep i naczep (art. 8 pkt. 6 ww. ustawy) o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 12 do 38 ton włącznie wyniosła 1.291,07 zł i była niższa od minimalnej stawki ustawowej (1.699,87 zł) o 408,80 zł.

Rada Miasta dokonała w dniu 23 stycznia 2004 roku korekty stawki podatków od środków transportowych obowiązujących w 2004 roku. 1 tak:

- a) ustalono stawkę podatku za samochody ciężarowe (art. 8 pkt. 2 ww. ustawy) o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu równej lub wyższej niż 12 ton w kwocie 2.124 zł, która była niższa od ustawowej maksymalnej stawki (2.368,25 zł) o 244,25 /i,
- b) ustalono stawkę za ciągnik siodłowy (art. 8 pkt. 4 ww. ustawy) o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu:
  - od 12 do 31 ton włącznie w kwocie 1.687 zł, która była niższa od ustawowej stawki maksymalnej (1.830,48 zł) o 143,48 zł,
  - powyżej 31 ton w kwocie 2.207 zł, która była niższa od ustawowej stawki maksymalnej (2.368,25 zł) o 161,25 zł.
- c) ustalono stawkę dla przyczep i naczep (art. 8 pkt. 6 ww. ustawy) o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 12 do 38 ton włącznie w kwocie równej minimalnej stawce ustawowej, tj. 1.699,87 zł, dla przyczep i naczep o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów powyżej 38 ton w kwocie 1.750 zł (o 50,13 zł wyższej) [Dowód a.k. str. 261].

Kolegium RIO uchwałą nr 891/04 z dnia 17.02.2004r. stwierdziło w postępowaniu nadzorczym nieważność podjętej uchwały z uwagi na istotne naruszenie prawa, w zakresie sprzeczności ustalonych w nim stawek z postanowieniami art. 20a ustawy o

podatkach i opłatach lokalnych. Kolegium RIO stwierdziło, że część stawek podatkowych ustalonych w uchwale nr XV/56/03 z dnia 19.12.2003r. została unieważniona przez Kolegium RIO w dniu 19.01.2004r., co spowodowało wycofanie ich z obrotu prawnego od daty podjęcia uchwały. Korekta stawek wprowadzona w styczniu 2004 roku przez Radę Miasta była nieważna bowiem stawki takie należało określić zgodnie z brzmieniem art. 20a - przed rozpoczęciem roku podatkowego [Dowód a.k. str. 247 - 260].

Rada Miasta zarządziła pobór wszystkich podatków w drodze inkasa. Wysokość wynagrodzenia należnego inkasentowi ustaliła Rada Miasta uchwałą nr IV/19/02 w dniu 13.12.2002r. Wynagrodzenia te, ujęte w corocznie zawieranych umowach zlecenia, ustalono na poziomie 1,5% od zainkasowanych i odprowadzonych na rachunek bankowy sum podatków. Ustalono również, że wypłata wynagrodzenia będzie następowała „z dołu” po upływie miesiąca, po przedłożeniu rozliczenia. Na podstawie przedłożonych rozliczeń w 2003 roku wypłacono inkasentowi 6.798 zł, w 2004 roku kwotę 7.918 zł, a w I półroczu 2005 roku kwotę 4.634 zł [Dowód a.k. str. 229 - 234].

2. Ustalenie wysokości podatków na terenie Miasta Wysokie Mazowieckie.

W okresie objętym kontrolą Rada Miasta obniżyła maksymalne stawki podatkowe (podatku od nieruchomości, środków transportowych i od posiadania psów), wynikające z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz w obowiązujących aktach wykonawczych. Obniżyła również średnią cenę skupu żyta, przyjętą jako podstawę obliczania podatku rolnego. Spowodowało to zmniejszenie ewentualnych dochodów podatkowych miasta o kwotę ogółem 1.729,3 tys. zł, w tym o 595,5 tys. zł w 2003 roku, o 625 tys. zł w 2004 roku i o 508,8 tys. zł w I półroczu 2005 roku. Na zmniejszenie ewentualnych dochodów podatkowych miała również wpływ decyzja Rady Miasta zezwalająca na zastosowanie zwolnień uznaniowych w podatku od nieruchomości. W poszczególnych latach zwolnienia te wyniosły odpowiednio: 15,2 tys. zł w 2003 roku, 22,4 tys. zł w 2004 roku i 11,7 tys. zł w I połowie 2005 roku. W okresie objętym kontrolą dochody własne Miasta Wysokie Mazowieckie wynosiły 13.541,2 tys. zł w 2003 roku, 16.549,1 tys. zł w 2004 roku i 7.967,5 tys. zł w I półroczu 2005 roku. Udział podatków lokalnych objętych kontrolą w zrealizowanych dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 23,3%, w 2003 roku (3.156,7 tys. zł), 20,2% w 2004 roku (3.338,0 tys. zł) i 22,4% w pierwszych 6 miesiącach _ 7 2005 roku (1.781,9 tys. zł). Ustaloną i zrealizowaną wysokość wpływów podatkowych

miasta w latach 2003 - 2005 (1 półrocze) przedstawia poniższe zestawienie [Dowód-a.k. str. 267]:

podatek	planowana kwota	plan po zmianach	wykonanie	podatek należny ustalony wg górnych stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów	podatek naliczony wg stawek określonych w uchwale Rady	Różnica (5-6)	Udział % 6 : 5	Podatek nienaliczony z tytułu zastosowania ulg i zwolnień wynikających z uchwał Rady
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003 rok								
od nieruchomości	2.911,3	2.911,3	2.791,5	3.065,7	2.526,4	539,3	82,4	15,2
od środków transportowych	327,0	327,0	316,8	334,4	280,4	54,0	83,8	0
rolny	34,5	34,5	42,8	44,4	42,8	1,6	96,3	0
leśny	1,9	1,9	3,8	3,8	3,8	-	100	0
od posiadanych psów	1,6	1,6	1,8	2,4	1,8	0,6	74,0	0
RAZEM	3.276,3	3.276,3	3.156,7	3.450,7	2.855,2	595,5	82,7	15,2
2004 rok								
od nieruchomości	2.967,5	3.097,0	2.939,4	3.548,6	3.008,7	539,9	84,7	22,4
od środków transportowych	327,0	348,0	355,5	562,7	490,7	72,0	87,2	0
rolny	35,0	37,0	36,9	49,3	36,9	12,4	74,8	0
leśny	1,7	4,0	3,9	4,1	4,1	0	100	0
od posiadanych psów	2,0	2,0	2,3	2,9	2,2	0,7	75,8	0
RAZEM	3.333,2	3.488,0	3.338,0	4.167,6	3.542,6	625,0	85,0	22,4
2005 rok (wykonanie na koniec I półrocza)								
od nieruchomości	3.190,0	3.240,0	1.570,8	2.403,1	1.967,5	435,6	81,8	11,7
od środków transportowych	358,0	358,0	181,0	419,5	355,8	63,7	84,8	0
rolny	38,0	38,0	26,0	55,5	46,5	9,1	83,7	0
leśny	4,0	4,0	2,8	4,5	4,5	0	100	0
od posiadanych psów	2,0	2,0	1,3	2,5	2,0	0,5	80,0	0
RAZEM	3.592,0	3.642,0	1.781,9	2.885,1	2.376,3	508,8	82,3	11,7

Obniżenie maksymalnych stawek podatkowych największy wpływ miało na wysokość uzyskanych dochodów z podatku od nieruchomości i od środków transportowych. 1 tak: w 2003 roku

- wpływy z podatku od nieruchomości były niższe od ustalonych przez Ministra Finansów o 539,3 tys. zł, co stanowiło 18,5% planowanych wpływów z tego tytułu
- wpływy 7. podatku od środków transportowych niższe od ustalonych przez Ministra Finansów o 54 tys. zł, co stanowiło 16,5% planowanych wpływów z tego tytułu,

w 2004 roku

- wpływy z podatku od nieruchomości były niższe od ustalonych przez Ministra Finansów o 539,9 tys. zł, co stanowiło 17,4% planowanych wpływów z tego tytułu
- wpływy z podatku od środków transportowych były niższe o 72 tys. zł, co stanowiło 20,7% planowanych wpływów z tego tytułu,

w I półroczu 2005 roku

- wpływy z podatku od nieruchomości były niższe o 435,6 tys. zł, co stanowiło 13,4% planowanych wpływów z tego tytułu
- wpływy z podatku od środków transportowych były niższe o 63,7, co stanowiło 17,8% planowanych wpływów z tego tytułu [Dowód a.k. str. 267 - 289].

Analizując materiały załączone do projektów uchwał podatkowych ustalono, że nie zawierały one pisemnych uzasadnień proponowanych obniżek stawek podatkowych. Załączono natomiast zestawienia zawierające propozycje stawek, które uwzględniały stawki maksymalne, stawkę zwolnienia (w podatku od nieruchomości) oraz propozycję Komisji Finansowej Rady [Dowód a.k. str. 211 - 212, 218 - 219, 227 - 228]. Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko „przed uchwaleniem stawek projekty uchwał są rozpatrywane przez Komisję Finansową Rady Miasta. Uzasadnienia potrzeby obniżenia maksymalnych stawek są składane ustnie i nie są załączone do uchwał. Stawki wszystkich podatków są „podwyższane ” w stosunku do roku ubiegłego tylko o stopień inflacji. Rada Miasta uznała ten tryb przyjęcia uchwał podatkowych za wystarczający” [Dowód a.k. str. 540].

3. Prawidłowość decyzji Burmistrza dotyczących zaniechania poboru, umarzania zaległości, odraczania terminu płatności i rozkładania na raty podatków wpłacanych bezpośrednio na rachunek budżetu miasta.

W latach 2003 - 2005 (I półroczu) Urząd rozpatrzył ogółem 151 wniosków podatników o zastosowanie ulg uznaniowych, z czego 38 w 2003 roku, 86 w 2004 roku i 27 złożonych w I połowie 2005 roku. Burmistrz pozytywnie rozpatrzył 125 wniosków (82,8% wszystkich zgłoszonych) na łączną kwotę 200,9 tys. zł, z czego 28 wniosków na kwotę 75,4 tys. zł w 2003 roku, 79 wniosków na kwotę 86,4 tys. zł w 2004 roku i 23 wnioski na kwotę 39,5 tys. zł w I połowie 2005 roku. W okresie objętym kontrolą Burmistrz nie podejmował decyzji o zaniechaniu poboru należności podatkowych budżetu miasta. Skutki finansowe umarzania w całości lub w części zaległości podatkowych lub odsetek,

odraczania terminów płatności i rozłożenia na raty, wynikające z decyzji Burmistrza Miasta Wysokie Mazowieckie przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	liczba wniosków	kwota objęta wnioskami	liczba decyzji uwzględniających wnioski	kwota objęta decyzjami uwzględniającymi wnioski podatników	Różnica (3-5)	liczba odmów
1	2	3	4	5	6	7
2003 rok						
zaniechanie poboru podatku	-	-	-	-	-	-
odroczenie terminów płatności	7	49,0	7	49,0	0	0
umorzenie zaległości w tym dotyczące: podatku, odsetek	26	26,8	16	14,8	12,0	10
	25	25,5	15	13,5	12,0	9
	1	1,3	1	1,3	0	0
rozłożenie należności na raty (całości lub części)	5	11,6	5	11,6	0	0
RAZEM	38	87,4	28	75,4	12,0	10
2004 rok						
zaniechanie poboru podatku	-	-	-	-	-	-
odroczenie terminów płatności	1	2,1	-	-	2,1	1
umorzenie zaległości w tym dotyczące: podatku, odsetek	79	65,5	73	48	17,5	6
	76	65,1	70	47,6	17,5	6
	3	0,4	3	0,4	0	0
rozłożenie należności na raty (całości lub części)	6	38,4	6	38,4	0	0
RAZEM	86	106,0	79	86,4	19,6	7
2005 rok (stan na koniec I półrocza)						
zaniechanie poboru podatku	-	-	-	-	-	-
odroczenie terminów płatności	3	14,1	3	14,1	0	0
umorzenie zaległości w tym dotyczące: podatku, odsetek	21	3,6	17	2,6	1,0	4
	20	3,5	16	2,5	1,0	4
	1	0,1	1	0,1	0	0
rozłożenie należności na raty (całości lub części)	3	22,8	3	22,8	0	0
RAZEM	27	40,5	23	39,5	1,0	4

[Dowód a.k. str. 290].

3.2 Szczegółowa analiza wszystkich postępowań podatkowych (151) w sprawie udzielenia ulgi w opłacaniu należnych podatków obejmujących kwotę ogółem 233,9 tys. zł [Dowód a.k. str. 295 - 398] wykazała, że:

- w żadnym ze 151 prowadzonych postępowań o zastosowanie ulg uznaniowych w uiszczaniu podatków o łącznej wartości 233,9 tys. zł Urząd nie wyznaczył podatnikom, przed wydaniem decyzji, czasu na zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem dowodowym, a tym samym nie umożliwił im czynnego udziału w toczącym się postępowaniu, co stanowiło naruszenie zasad określonych w art. 200 Ordynacji podatkowej [Dowód a.k. str. 291 - 294]. Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko „w przypadku, kiedy decyzja uwzględniała wniosek strony nie wzywano do zapoznania się z dokumentami. Po zwrócenia uwagi przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze stosuje się w postępowaniu tą instytucję prawną [Dowód a.k. str. 581].,
- w żadnym ze 151 analizowanych przypadków organ podatkowy nie sporządził protokołu postępowania, w 21 postępowaniach nie dokumentował poszczególnych czynności, nie kontrolował zasadności wniosku i sytuacji ekonomicznej podatnika (w tym w 19 pozytywnie rozstrzygniętych przypadkach udzielono ulg i umorzeń na kwotę 52.273,80 zł). Na przykład:
  - decyzją nr Fn 3101 - 6 - 4/2003 z dnia 20.03.2003r. odroczonej agencji MW. termin płatności podatku od nieruchomości w kwocie 23.703,10 zł za 2003 rok do dnia 30.11.2003r. [Dowód a.k. str. 414 415].
  - decyzją nr Fn 3101 - 6 - 9/2003 z dnia 7.07.2003r. rozłożono J. Sz. na 6 rat zaległość z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 5.026,60 zł wraz z odsetkami w kwocie 1.123,80 zł [Dowód a.k. str. 441 - 442].,
  - decyzją nr Fn 3101 - 5 - 24/2003 z dnia 24.11.2003r. umorzono organizacji O. zaległość z tytułu podatku od nieruchomości za 2003 rok w kwocie 1.183,20 zł [Dowód a.k. str. 418 - 419].

Ponadto w 33 przypadkach spośród 151 analizowanych nie prowadzono postępowań wyjaśniających (w dokumentacji urzędowej znajduje się wniosek podatnika i decyzja rozstrzygająca), naruszało to postanowienia art. 172, art. 122 w związku z art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej. W konsekwencji Burmistrz rozpatrując kolejny (3) wniosek podatnika A. M. o umorzenie kolejnej III raty podatku od nieruchomości w 2004 roku wydał decyzję odmowną z powodu posiadania stałych źródeł dochodów. Wcześniejsze decyzje, pozytywne dla wnioskodawcy, uzasadniano trudną sytuacją finansową podatnika. Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko zaniedbanie to nastąpiło „z winy pracownika i braku czasu nie dokumentowano ustnych ustaleń z podatnikami tak jak przewiduje (o art.172 Ordynacji podatkowej". Brak prowadzenia postępowań

wyjaśniających Burmistrz uzasadniał znajomością sytuacji finansowej podatników z terenu miasta Wysokie Mazowieckie [Dowód a.k. str. 291 - 294, 531 - 534].

- w 41 pozytywnie załatwionych sprawach, obejmujących kwotę 123.929 zł, w wydanych decyzjach brakowało uzasadnienia prawnego i faktycznego wymaganego postanowieniami art. 210 § 1 pkt. 6 i § 4 Ordynacji podatkowej. W decyzjach poprzestano na zapisie „Ponieważ decyzja jest zgodna z wnioskiem strony odstępuje się od uzasadnienia. Dlatego postanowiono jak na wstępie”. W kolejnych 5 decyzjach uzasadnienie prawne polegało na przytoczeniu przepisu stanowiącego podstawę do udzielenia ulgi, a uzasadnienie faktyczne na stwierdzeniu iż wymienione przesłanki mają zastosowanie w sytuacji opisanej przez podatnika. W art. 210 § 5 Ordynacji podatkowej stwierdzono co prawda, że można odstąpić od uzasadnienia decyzji gdy uwzględnia ona w całości żądania strony. Jednakże nie dotyczy to decyzji wydanych na skutek odwołania bądź na podstawie których przyznano ulgę w zapłacie podatku. Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko „rozpatrując wnioski o udzielenie umorzeń uznałem za zasadne argumenty przedstawione we wnioskach i w związku z tym uważałem, że nie zachodzi potrzeba uzasadniania decyzji, gdyż uzasadnienie byłoby powtórzeniem przyczyn wynikających z wniosków. Natomiast wydając decyzję o częściowym umorzeniu zawsze ją uzasadniałem”. Burmistrz oświadczył również, że zobowiązał pracownika prowadzącego sprawy umorzeń do uzasadniania decyzji [Dowód a.k. str. 291 -294, 532 - 533].
- w 23 przypadkach wnioski podatników o zastosowanie ulg podatkowych na kwotę 39.735,50 zł zostały załatwione z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 26 dni, co stanowiło naruszenie postanowień art. 139 Ordynacji podatkowej. Urząd nie powiadamiał również wnioskodawców, w trybie art. 140 Ordynacji podatkowej, o nie załatwieniu sprawy w terminie. Dotyczyło to także 3 spraw, które załatwiono po upływie miesięcznego terminu, z przyczyn leżących po stronie podatnika. W przypadku 4 wniosków (firmy SZ., podatników W. K., H. Z. i A. K.) złożonych odpowiednio 16.04.2003r., 17.09.2003r., 19.08.2003r. i 13.05.2005r. Urząd po wszczęciu postępowania nie podejmował żadnych czynności. W przypadku 2 wniosków T. R. i R. Z. (złożonych odpowiednio w dniach 16.02.2004r. i 17.02.2004r.) Urząd poinformował podatników odpowiednio w dniu 16.03.2004r. (pisma nr Fn 3101 - 4/04 i nr Fn 3101 - 5/04), że „W związku z niedokonaniem uzupełnienia wniosku o umorzenie podatku od środków transportowych, do którego wezwano podatnika postanowieniem z dnia 26 lutego 2004r. (termin określony w ww. postanowieniu minął w dniu 8 marca 2004r.)

pozostawiam podanie bez rozpatrzenia¹. Naruszono w ten sposób postanowienia* art. 169 Ordynacji podatkowej nakazujące w takich sytuacjach wydanie postanowienia o pozostawieniu podania bez rozpatrzenia, na które przysługiwałoby zażalenie [Dowód a.k. str. 464 - 466, 494 - 499]. Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko nieterminowe załatwianie wniosków wynikało z winy pracownika, z przeoczenia lub niedopatrzenia. Brak wymaganych postanowień o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia wyjaśnił: „w wymienionych sprawach przez niedopatrzenie nie wydano postanowień. Pracownicy prowadzący sprawy zostaną pouczeni, przeszkoleni i zobowiązani do ścisłego przestrzegania art.169 Ordynacji podatkowej/” [Dowód a.k. str. 531 - 534], - w 2 przypadkach obejmujących kwotę 9,782,50 zł Burmistrz wydał decyzję rozstrzygającą niezgodnie z istotą i przedmiotem żądania podatnika, naruszając w ten sposób postanowienia art. 22 § 2 pkt. 1 lit. b, art. 48 § 1 i art. 67 § 1 Ordynacji podatkowej. Dotyczyło to:

- wniosku firmy B. z dnia 26.02.2004r. o odroczenie terminu płatności I raty podatku od środków transportowych za 2004r. w kwocie 9.684,50 zł rozstrzygnięty decyzją z dnia 13.03.2004r. nr Fn 3101 - 11/3/04 rozkładającą płatność tego podatku na raty [Dowód a.k. str. 500 - 502],
- wniosku J. i S. O. z dnia 23.03.2004r. o zmniejszenie o 50% stawki podatku od nieruchomości został załatwiony decyzją nr Fn 3101 - 6 - 9/2003 z dnia 7.07.2003r. umarzającą III ratę podatku od nieruchomości za 2004 rok w kwocie 98 zł [Dowód a.k. str. 408-411],

W kolejnych 3 sprawach Urząd samowolnie zmienił przedmiot wniosku. Dokonał rozszerzenia przedmiotu lub nie ustosunkował się do całości żądań podatnika:

- decyzją nr Fn 3101 - 5 - 11/03 na wniosek J. M. o umorzenie zaległości podatkowej z tytułu podatku leśnego (89,70 zł), umorzono także należny podatek rolny w kwocie 1,90 zł (Dowód a.k. str. 474 - 478),
- decyzją Fn 3101 - 6 - 38/04 umorzono III ratę podatku rolnego podczas gdy podatnik G. K. wnosił o umorzenie I, II i III raty tego podatku,
- decyzją Fn 3101 - 6 - 9/2003 z dnia 7.07.2003r. rozłożono na raty zaległość podatkową w podatku od nieruchomości J. Sz. w kwocie 5.026,60 zł, który wnosił dodatkowo o umorzenie odsetek od powstałych zaległości (1.123,80 zł) [Dowód a.k. str. 441 -442],

Jak wyjaśnił Burmistrz Jarosław Siekierko zmiana lub rozszerzenie przedmiotu i zakresów złożonych wniosków nastąpiło na podstawie ustnych wniosków składanych

organowi podatkowemu jednakże „pracownik nie sporządził protokołu”. Wyjaśnił również, że „uznano przyznaną pomoc za wystarczającą i zadawalającą podatnika, stąd uznałem, iż w decyzji zbędny Jest komentarz do pozostałych żądań podatnika”. Burmistrz oświadczył jednocześnie, że pouczył pracownika o obowiązku dokumentowania czynności wykonywanych w postępowaniu podatkowym [Dowód a.k. str. 532-533]. Analiza wykazała ponadto, że 1) W 2004 roku Burmistrz rozpatrzył dwa wnioski (S. R. i L. K.) o umorzenie zaległości i należnych odsetek w podatku od środków transportowych. Oba wnioski zostały uzasadnione w identyczny sposób, tj. czasowym brakiem możliwości użytkowania pojazdu oraz wysokimi kosztami ponoszonymi na jego naprawę. W sprawach tych Burmistrz wydał w tym samym dniu 6.04.2004r. dwa różne rozstrzygnięcia. I tak:

- decyzją nr Fn 3114 - 6 - 9/04 umorzył L. K. 10% zaległości w podatku od środków transportowych za 2004 rok w kwocie 731 zł, W uzasadnieniu podjętej decyzji zapisano, że Ciężka sytuacja przedsiębiorstw transportowych Jest ogólnie znana, a awaria i remont pojazdu są okolicznością motywującą częściowe umorzenie podatku,
- decyzją Fn3114 - 6 - 10/04 odmówił S. R. umorzenia zaległości w podatku od środków transportowych, uzasadniając to: „Podnoszony w podaniu argument związany z czasową niemożliwością eksploatacji pojazdu ... spowodowana jego remontem nie może być uwzględniony, ponieważ podatek od środków transportowych ma charakter majątkowy - obowiązek jego zapłaty związany jest wyłącznie z samym jakim władania pojazdem samochodowym. Bez znaczenia pozostaje już fakt ewentualnego wykorzystania pojazdu do prowadzenia działalności zarobkowej [Dowód a.k. str. 460 - 463, 488 - 493].

Wyjaśniając przyczyny podjęcia dwóch odmiennych decyzji w tym samym stanie prawnym Burmistrz podał, że: Rozpatrując podobne wnioski w sprawie przyznania ulg w opłacie podatku od środków transportowych panów S. R. i L. K. podjąłem różne decyzje, ponieważ miasto Wysokie Mazowieckie liczy 9700 mieszkańców i znam w tym mieście sytuację finansową podmiotów gospodarczych" [Dowód a.k. str. 534].

Analiza dokumentacji związanej z wnioskami J. R. o umorzenie kolejnych rat podatku od nieruchomości za 2003 rok [Dowód a.k. str. 515 - 529] wykazywała, że:

- pomimo braku wniosku podatnika o umorzenie II raty podatku od nieruchomości za 2003 rok w kwocie 9.605,90 zł, Urząd wszczął postępowanie (postanowienie nr Fn

3110 - 5 - 17/03) w dniu 6.06.2003r. oraz wydał decyzję pozytywną nr Fn 3101— 5 - 20/2003 w dniu 7.07.2003r. o umorzeniu podatnikowi J. R. II raty podatku od nieruchomości za 2003 rok w kwocie 9.605,90 zł. W uzasadnieniu tej decyzji podano, że: Prośba o umorzenie trzeciej raty nie może być rozpatrzona, gdyż nie stanowi ona zaległości podatkowej".

■ pomimo otrzymania kolejnego wniosku w dniu 19.09.2003r. o umorzenie III raty podatku od nieruchomości w kwocie 9.605,90 zł, Urząd po wszczęciu postępowania w tej sprawie w dniu 26.09.2003r. (postanowienie nr Fn 3110 - 6 - 5 - 2003) pozostawił wniosek bez rozpatrzenia.

Wyjaśniając nieprawidłowości w powyższym postępowaniu Burmistrz podał, że: „W czerwcu 2004 roku wpłynęło podanie J. R. o umorzenie II i III raty podatku od nieruchomości. Postępowanie zostało wszczęte, przeprowadzone i zakończone decyzją z 7 lipca 2004 r. umorzono II ratę podatku w kwocie 9793,80 złotych. Ponieważ III rata w tym czasie nie była zaległością odpowiedź była odmowna i podatnik został o tym pouczony w tej decyzji. Po jej otrzymaniu kilkakrotnie telefonował, że miał większe żądania, i w końcu zabrał swoje „złe załatwione podanie”¹ żeby je zmienić i nie zostawiać śladów wygórowanych żądań. Kiedy we wrześniu wpłynęło podanie J. R. o umorzenie podatku nie sądziliśmy, że jest to podanie dotyczące poprzedniej raty, a nie bieżącej - III. Zostało ono potraktowane jak nowe podanie i wszczęto postępowanie. Kiedy podatnik otrzymał postanowienie wyjaśnił, że nie ubiega się o umorzenie III raty, a jest to jedynie „prawidłowy” wniosek do II raty. Dołączono go do dokumentów jak i resztę pism w tej sprawie. Nie przeprowadzono kontroli podatnika bazując jedynie na dokumentach i dowodach dostarczonych do urzędu, ponieważ uznano, że stanowią one wystarczający dowód do umorzenia podatku.” [Dowód a.k. str. 530].

3.3 W okresie objętym kontrolą tylko jedno rozstrzygnięcie dotyczące zastosowania ulg podatkowych zostało zaskarżone do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łomży. Dotyczyło to decyzji nr Fn 3113 - 2/03 z dnia 16.12.2004r. o rozłożeniu, na wniosek podatnika T. K., na 12 rat zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości za 2004 rok w kwocie 19.223,40 zł. W uzasadnieniu decyzji Burmistrz wskazał, że nie wystąpiły w tej sprawie przesłanki ważnego interesu podatnika, wymienione w art. 48 § 1 Ordynacji podatkowej, uzasadniające rozłożenie na raty zaległości podatkowej. Jednakże dodano, iż „biorąc pod uwagę fakt, że należności podatkowe się skumulowały

t postanowiono udzielić podatnikowi pomocy. Wysoka kwota do zapłacenia jest

spowodowana nieterminowym złożeniem przez podatnika informacji podatkowej oraz zaległościami wcześniejszych lat ubiegłych ... odnośnie wcześniejszych zobowiązań ... nie ma możliwości wycofania tytułu wykonawczego od komornika i zobowiązanie będzie egzekwowane".

Powyższa decyzja została przekazana podatnikowi 22.12.2004 roku, który zaskarżył ją do SK.0 w Łomży. W dniu 22.02.2005r. Urząd przekazał do Kolegium odwołanie podatnika wraz z dokumentacją prowadzonej sprawy, wnioskując o utrzymanie w mocy decyzji wydanej przez Urząd w dniu 16.12.2004r.

W dniu 25.02.2005r. Kolegium uchyliło w całości zaskarżoną decyzję i przekazało sprawę organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia. Uznało ono bowiem, że organ podatkowy rozpatrzył wniosek podatnika tylko częściowo (uwzględniając tylko rozłożenie na raty) oraz naruszył zasadę wynikającą z art. 200 Ordynacji podatkowej, nie wyznaczając stronie przed wydaniem decyzji 7 dniowego terminu do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem. Nie rozstrzygnął ponadto o zaległościach z lat poprzednich i dlatego w ocenie Kolegium wniosek podatnika wymaga ponownego rozpatrzenia [Dowód a.k. str. 542-545].

Cztery dni po otrzymaniu ostatecznej decyzji Kolegium, Urząd wezwał podatnika do dostarczenia informacji na temat pomocy publicznej udzielonej podatnikowi w okresie trzech ostatnich lat, szczegółowych danych identyfikujących podatnika oraz informacji z jakiego rodzaju pomocy podatnik chce skorzystać. Podatnik uzupełnił swój wniosek 14.03.2005r. Na podstawie uzyskanych informacji Urząd wszczął 2 postępowania: w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowej za 2004 rok i umorzenia zaległości podatkowych z lat 1998 - 2004. I tak:

■ W dniu 21.03.2005r. Urząd ponownie wezwał podatnika do konkretnego określenia jakiej oczekuje pomocy publicznej. Podatnik T. K. określił 31.03.2005r., że wnioskuje o umorzenie w całości zaległości podatkowych, „którą mam w stosunku do Waszego Urzędu” oraz o wycofanie od komornika wniosku windykacyjnego. W dniu 11.04.2005r. wyznaczono podatnikowi siedmiodniowy termin na zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w sprawie wniosku o rozłożenie na raty zaległości podatkowej z 2004 roku, zgodnie z postanowieniami art. 200 Ordynacji podatkowej. W dniu 18.04.2005r. podatnik zapoznał się z dokumentacją.

■ po sprecyzowaniu żądań (31.03.2005r.) Urząd poprosił podatnika o dostarczenie dowodów i materiałów uzasadniających złożony wniosek o umorzenie zaległości podatkowych z lat 1998 - 2004. W dniu 20.04.2005r. podatnik załączył do swego

wniosku kopie następujących dokumentów: zaświadczenia o dochodach PIT - 36 i PIT - B, zaświadczenia o stanie zdrowia, skierowania do szpitala na operację, 2 zwolnienia lekarskie oraz faktury za wynajem stacji. W związku z przekazanymi materiałami w dniu 26.04.2005r. Urząd wyznaczył podatnikowi siedmiodniowy termin do zapoznania się z dowodami i wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonych materiałów (brak potwierdzenia o zapoznaniu się z materiałami).

Oba postępowania zostały rozstrzygnięte przez Burmistrza w dniu 25.04.2005r., który wydał następujące decyzje:

- nr Fn 3101 - 6/04 umarzającą postępowanie w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości. W uzasadnieniu podano, że podatnik zmienił swój pierwotny wniosek i obecnie wnosi o umorzenie w całości zaległości podatkowych i dlatego wniosek o rozłożenie zaległości na raty stał się bezprzedmiotowy.
- nr Fn 3110 - 11/05 z dnia 9.05.2005r. odmawiającą podatnikowi umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości związku z prowadzoną działalnością gospodarczą za 2004 rok i lata poprzednie w kwocie 40.593,50 zł w. W uzasadnieniu podano, że nie zaszyły żadne okoliczności potwierdzające istnienie przesłanek ważnego interesu podatnika jak i interesu publicznego uzasadniające umorzenie zaległych podatków. Urząd nie przyjął tłumaczenia podatnika o złym stanie zdrowia gdyż nie zawiesił on prowadzenia działalności gospodarczej, a jedynie wydzierżawił „nieokreśloną część” prowadzonej stacji diagnostycznej. Za nieprawdziwe przyjął tłumaczenia o braku dochodów, skoro otrzymuje zasiłek chorobowy i czynsz za wydzierżawioną stację. Urząd stwierdził również, że: „przez rok czasu nie osiąga Pan zysków z prowadzonej działalności, ale jednocześnie o ok. sto pięćdziesiąt tysięcy złotych więcej inwestuje Pan w tą działalność niż wynoszą Pana dochody ...”. Za odmową umorzenia w ocenie Urzędu przemawiał fakt, że zaległości w opłatach powstały z winy podatnika, który zaniżał deklarowaną powierzchnię budynków wykorzystywanych na prowadzenie działalności gospodarczej i jak stwierdził Urząd Kontroli Skarbowej nie płacił za nie należnego podatku. Dokonując oceny złożonego wniosku Urząd bazował na dokumentach i materiałach dostarczonych przez podatnika i posiadanych nieudokumentowanych informacjach (o dochodach i inwestycjach). W trakcie postępowania Urząd nie prowadził protokołu postępowania, nie przeprowadził u podatnika żadnej kontroli podatkowej oraz nie udokumentował cytowanych w uzasadnieniu wydanej decyzji informacji o sytuacji materialnej podatnika [Dowód a.k. str. 560 563].

zawieszenia prowadzonej działalności oraz odrębnym postanowieniem zawiadomił o przedłużeniu terminu załatwienia wniosku. Podatnik uzupełnił złożone materiały w dniu 12.08.2005r. Urząd działając na podstawie art. 122, 155 i 159 Ordynacji podatkowej wezwał T. K. do osobistego stawiennictwa celem wyjaśnienia braków w składanych „pisemnych informacjach”. W zastępstwie podatnika do Urzędu zgłosiła się E. Z. dysponująca upoważnieniem wystawionym przez T. K. W dniu 1.09.2005r. Burmistrz wydał decyzję nr Fn 3101 - 2/05 o umorzenia postępowania w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości. W uzasadnieniu wskazano, że „podatnik nie wypełnił dokładnie oświadczenia o stanie majątkowym a sytuacja w trakcie prowadzonego postępowania uległa zmianie i dlatego zaistniała konieczność sporządzenia w tej sprawie aktualnego protokołu ...”. Dodatkowo wskazano, że podatnik nie stawiał się w wyznaczonym terminie, ani nie powiadomił organu o potrzebie zmiany terminu stawiennictwa.

Od tej decyzji podatnik T. K. odwołał się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łomży. Obecnie Urząd skompletował akta sprawy i wysłał do SKO w Łomży [Dowód a.k.slr. 546-558].

- 3.4 W okresie objętym kontrolą Urząd upubliczniał informacje o podjętych decyzjach w sprawie udzielonych ulg podatkowych poprzez wywieszanie listy osób korzystających z ulg w siedzibie Urzędu oraz informował o tym Radę Miasta w półrocznych i rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetu [Dowód a.k. str. 594],

4. Przeprowadzanie kontroli u podatników / terenu miasta Wysokie Mazowieckie.

W okresie objętym kontrolą pracownicy Urzędu przeprowadzili, zgodnie z postanowieniami art. 281 Ordynacji podatkowej, 3 kontrole podatkowe u 3 podatników, z czego u 2 w 2003 roku i u jednego w 2004 roku. Wyjaśniając przyczyny braku systematycznej kontroli podatkowej, w tym prowadzonej w ramach postępowań wyjaśniających u podatników ubiegających się o przyznanie ulg i zwolnień w opłacaniu podatków, Burmistrz Jarosław Siekierko podał, że spowodowane było to „bardzo małym zatrudnieniem w referacie finansowym Urzędu, przy bardzo dużym i zróżnicowanym obciążeniu referatu zadaniami”. W referacie zatrudnionych jest 6 pracowników, z czego 3 zajmują się podatkami bezpośrednio wpłacanymi na rachunek miasta. Burmistrz wyjaśnił, że „Z braku czasu nie kontroluje się nieruchomości, które zostały wcześniej sprawdzone. Natomiast na bieżąco kontrolowane są nowe budynki... W 2003 roku powalałem zespół... który dokonał oględzin wszystkich nieruchomości w mieście i sprawdził prawidłowość

opodatkowania budynków, których ewidencji nie posiada biuro geodezji. Z powodu ilości nieruchomości (ok. 1.500) nie sporządzono na tą okoliczność protokołu, a jedynie odznaczono w rejestrze wymiarowym prawidłowość opodatkowania i w wypadku różnic wzywano do złożenia prawidłowych informacji podatkowych.". Z przytoczonych wyjaśnień wynika, że „zespół” pracował bez wymaganych przepisami art. 283 Ordynacji podatkowej imiennych upoważnień, bowiem Burmistrz stwierdził, że Zespół pracował w oparciu o „moje ustne polecenia ... czynności kontrolne polegały na sprawdzeniu ilości budynków na posesjach i porównaniu ich z rejestrem wymiarowym podatku od nieruchomości na 2003 rok. Komisja swoje uwagi uwidoczniła zapisem ołówkowym na rejestrze wymiarowym" [Dowód a.k. str. 531], W talach 2003 - 2005 (I półrocze) kontrolą objęto następujących podatników:

- T. K. prowadzącego działalność gospodarczą na nieruchomości znajdującej się przy ul. 1 Maja 26 w Wysokiem Mazowieckiem. W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 21.05.2003r. dokonano obmiaru funkcjonującej stacji diagnostycznej pojazdów oraz myjni. Przeanalizowano również dokumentację księgową podatnika w celu ustalenia daty rozpoczęcia działalności gospodarczej na tej nieruchomości,
- M. W. wynajmującego pomieszczenia i budowle podmiotom gospodarczym usytuowanych na ul. Zambrowskiej 7a. W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 20.11.2003r. dokonano pomiaru pomieszczeń wynajętych Mazowieckiej Spółce Gazowniczej w Warszawie, ustalono również, że na działalność gospodarczą przeznaczono garaż typu blaszak - budowla - o wartości (ustalonej w oparciu o oświadczenie właściciela) na kwotę 2,5 tys. zł.

-A. i H. M. korzystających z pomieszczeń mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Jankowskiego 7 w Wysokiem Mazowieckiem. W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 22.04.2004r. dokonano pomiaru budynku mieszkalnego, w tym pomieszczeń piwnicznych zgłoszonych w deklaracjach podatników jako powierzchnia mieszkalna. W efekcie w protokole kontroli stwierdzono m.in. „ ... piwnice ... mają rzeczywiście wysokość mniejszą niż 2,20 m (1,97m wysokości) i dlatego nie powinny być opodatkowane stawką mieszkalną za 100% powierzchni, a jedynie 50% ... ”.

Analiza postępowań kontrolnych wykazała, że podstawą podjęcia kontroli były imienne upoważnienia wystawione przez Burmistrza Miasta, zgodnie z warunkami określonymi w art. 283 Ordynacji podatkowej. Przebieg czynności udokumentowano w protokołach kontroli, które jednakże nie spełniały wszystkich wymogów określonych w art. 290 Ordynacji podatkowej, tj. w żadnym z protokołów nie podano przedmiotu i zakresu

Od powyższych decyzji odwołał się wnioskodawca T. K. do SKO w Łomży. -Po rozpatrzeniu złożonych odwołań Kolegium Odwoławcze w obu przypadkach uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji. I tak:

- uchyłono decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowej z 2004 roku z uwagi na fakt iż podatnik nie wycofał wcześniejszego podania, a zgłoszenie w trakcie postępowania nowego wniosku (o umorzenie zaległości) nie wyklucza rozstrzygnięcia wniosku pierwotnego. W ocenie Kolegium treść złożonych wniosków nic pokrywała się.
- uchyłono decyzję odmawiającą umorzenia zaległości podatkowych z lat 1998 - 2004 z uwagi na fakt, że Burmistrz nie ustalił w sposób niepodważalny sytuacji ekonomicznej podatnika i jego sytuacji zdrowotnej. W ocenie Kolegium w aktach sprawy brakowało dowodów na potwierdzenie argumentów przemawiających za odmownym potraktowaniem wniosku. A w szczególności dotyczących posiadania oszczędności, wynajmowania stacji obsługi pojazdów i wysokości czynszu, wielkości poczynionych inwestycji (150 tys. zł przy osiąganych dochodach miesięcznych w wysokości 800 zł), prowadzenia działalności gospodarczej w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim. Kolegium zaleciło Burmistrzowi wezwanie podatnika celem przedłożenia umowy najmu stacji, faktur za czynsz wynajmowanej stacji, zaświadczeń z ZUS o okresach w których podatnik przebywał na zwolnieniach lekarskich. Ponadto wezwanie podatnika musi zawierać żądanie sprecyzowania okresu, za który oczekuje on umorzenia zaległości podatkowych [Dowód a.k. str. 564 - 569].

Po otrzymaniu prawomocnej decyzji SKO w Łomży, Urząd podjął na nowo postępowanie. Postanowieniem z dnia 4.07.2005r. wezwał podatnika T.K. do uzupełnienia złożonych materiałów o dokumenty wymienione w decyzji Kolegium Odwoławczego. Powyższe informacje dostarczono w dniu 13.07.2005r. Kolejnym postanowieniem z dnia 14.07.2005r. wezwano podatnika do uzupełnienia niekompletnych, w ocenie Urzędu, danych na druku załączonym do postanowienia. Podatnik pismem z dnia 20 lipca 2005r. poinformował, że zwraca się do organu podatkowego o umorzenie zaległości podatkowych wraz z przypadającymi odsetkami, „a nie rozłożenie ich na raty ponieważ znajduję się w bardzo trudnej sytuacji finansowej”. Do pisma załączono odpis PIT - 36 za 2003 i 2004 rok oraz informację o stanie majątku. Kolejnym postanowieniem z dnia 3.08.2005r. Urząd wezwał podatnika do dalszego uzupełnienia złożonych materiałów w zakresie złożonej informacji o stanie majątkowym oraz dowodu potwierdzającego fakt

kontroli (art. 290 § 2 pkt. 3 Ordynacji), zaś w przypadku kontroli przeprowadzonej u A. i H. M. kontrolowanych nie poinformowano o przysługujących im prawach do złożenia zastrzeżeń lub wyjaśnień (art. 290 § 2 pkt. 7 Ordynacji) [Dowód a.k. str. 570 - 579]. Skarbnik Miasta Krystyna Załuska wyjaśniła, że pracownik sporządzający protokół z przeprowadzonej kontroli zasugerował się tym, że przedmiot i zakres kontroli zawarty jest w upoważnieniu do kontroli". Dodała też iż „pracownik dokonujący kontroli oświadczył, iż poinformował ustnie podatnika o przysługującym mu prawie złożenia zastrzeżeń i wyjaśnień do protokołu z przeprowadzonej kontroli". Oświadczyła również, że pracownik wykonujący czynności kontrolne został pouczony o wymogach jakie musi spełniać protokół kontroli wynikających z art. 290 Ordynacji podatkowej [Dowód a.k. str. 580]. **5. Udział podatków lokalnych w łącznych dochodach miasta Wysokie Mazowieckie oraz ich struktura.**

W 2003 roku Urząd Miasta pozyskał do budżetu środki z tytułu podatków lokalnych w wysokości 3.156,7 tys. zł. Stanowiły one 23,3% wszystkich zrealizowanych dochodów Miasta (13.541,2 tys. zł). W 2004 roku dochody z tytułu podatków lokalnych wzrosły nominalnie do kwoty 3.337,9 tys. zł, lecz zmalał ich udział w dochodach ogółem (16.549,1 tys. zł) do 20,2%. Zrealizowane w I półroczu 2005 roku dochody z podatków lokalnych wyniosły 1.781,9 tys. zł i stanowiły 22,4% dochodów ogółem zrealizowanych w tym okresie (7.967 tys. zł). Wysokość planowanych i zrealizowanych dochodów z uwzględnieniem wpływów z tytułu podatków lokalnych, objętych kontrolą, przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	plan	plan po zmianach	wykonanie	saldo po zmianach		skutki finansowe obniżenia maksymalnych stawek podatkowych	skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień
				zaległości	nadpłaty		
1	2	3	4	5	6	7	8
2003 rok							
Dochody ogółem w tym	13.761,3	13.564,7	13.541,2	749,6	22,6	598,2	18,2
dochody podatkowe ogółem z czego	5.868,6		5.904,3	680,7	22,6	598,2	18,2
podatki bezpośrednio wpływające do budżetu Miasta Wysokie Mazowieckie	3.276,3	3.276,3	3.156,7	634,1	19,4	598,2	18,2
- od nieruchomości	2.911,3	2.911,3	2.791,5	600,6	19,2	542,4	15,2
od środków transportowych	327,0	327,0	316,8	29,9	0	53,6	0,5
- rolny	34,5	34,5	42,8	3,6	0,2	1,6	2,3
- leśny	1,9	1,9	3,8	0	0	0	0,2
- od posiadanych psów	1,6	1,6	1,8	0	0	0,6	0

Wyszczególnienie	plan	plan po zmianach	wykonanie	saldo po zmianach		skutki finansowe obniżenia maksymalnych stawek podatkowych	skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień
				zaległości	nadpłaty		
1	2	3	4	5	6	7	8
2004 rok							
Dochody ogółem w tym	15.983,9	17.035,9	16.549,1	756,7	8,4	604,1	29,1
dochody podatkowe ogółem z czego	6.767,7		6.910,8	670,7	8,4	604,1	29,1
podatki bezpośrednio wpływające do budżetu Miasta Wysokie Mazowieckie	3.333,2	3.488,0	3.338,0	641,2	7,1	604,1	29,1
- od nieruchomości	2.967,5	3.097,0	2.939,4	617,1	5,6	538,8	22,4
od środków transportowych	327,0	348,0	355,5	21,2	1,5	52,3	5,3
- rolny	35,0	37,0	36,9	2,8	0,1	12,4	1,4
- leśny	1,7	4,0	3,9	0,1	0	0	0
od posiadanych psów	2,0	2,0	2,3	0	0	0,6	0
2005 rok (wg stanu na koniec I półrocza)							
Dochody ogółem w tym	16.233,5	17.929,5	7.967,5	927,7	1,4	330,7	24,5
dochody podatkowe ogółem z czego	7.373,4		3.384,9	856,6	1,4	330,7	24,5
podatki bezpośrednio wpływające do budżetu Miasta Wysokie Mazowieckie	3.592,0	3.642,0	1.781,9	748,6	0,8	330,7	24,5
- od nieruchomości	3.190,0	3.240,0	1.570,8	741,1	0,8	293,8	11,7
od środków transportowych	358,0	358,0	181,0	105,2	0	31,9	12,8
- rolny	38,0	38,0	26,0	2,2	0	4,5	0
- leśny	4,0	4,0	2,8	0,1	0	0	0
- od posiadanych psów	2,0	2,0	1,3	0	0	0,5	0

W strukturze dochodów z tytułu podatków lokalnych, objętych kontrolą, największy udział miał podatek od nieruchomości, który w poszczególnych latach wynosił 88,4% dochodów podatkowych wpływających bezpośrednio do budżetu miasta i 17,5% dochodów zrealizowanych ogółem w 2003 roku. W 2004 i w I półroczu 2005 roku udziały te wynosiły odpowiednio 88,1% i 17,8% w 2004r. oraz 88,2% i 19,7% w 2005r. Drugim źródłem wpływów podatkowych był podatek od środków transportowych, którego udział w dochodach podatkowych utrzymywał się na poziomie 10%, a w dochodach ogółem w wysokości 2%. Najniższy udział w dochodach podatkowych i w strukturze dochodów ogółem posiadał podatek od posiadanych psów, który utrzymywał się na poziomie odpowiednio 0,06% i 0,01% dochodów ogółem [Dowód: akta kontroli str. 5, 622 - 623].

Szczegółową strukturę podatków lokalnych objętych kontrolą oraz ich udział w dochodach miasta w latach 2003 - 2005 (I półrocze) przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Plan			Plan po zmianach			wykonanie				
	kwota	% udział w doch. podatkowych	% udział w doch. ogółem	kwota	% udział w doch. podatkowych	% udział w doch. ogółem	kwota	% udział w doch. podatkowych	% udział w doch. ogółem	% 82	% 8:5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003 rok											
dochody ogółem	13.761,3	-	100	13.564,7	-	100	13.541,2	-	100		
podatki bezpośrednio wpływające do budżetu Miasta, z czego	3.276,3	100	23,8	3.276,3	100	24,2	3.156,7	100	23,3	96,3	96,3
od nieruchomości	2.911,3	88,8	21,1	2.911,3	88,8	21,4	2.791,5	88,4	20,5	95,8	95,8
od środków transportowych	327,0	10,0	2,4	327,0	10,0	2,4	316,8	10,0	2,3	96,8	96,8
rolny	34,5	1,1	0,3	34,5	1,1	0,3	42,8	1,4	0,3	124,0	124,0
leśny	1,9	0,06	0,01	1,9	0,06	0,04	3,8	0,1	0,03	124,0	124,0
od posiadanych psów	1,6	0,04	0,01	1,6	0,04	0,01	1,8	0,06	0,01	112,5	112,5
RAZEM	3.276,3	100	23,82	3.276,3	100	24,2	3.156,7	100	23,3	96,3	96,3
2004 rok											
dochody ogółem	15.983,9	-	100	17.035,9	-	100	16.549,1	-	100		
podatki bezpośrednio wpływające do budżetu Miasta, z czego	3.333,2	100	20,8	3.488,0	100	20,5	3.338,0	100	20,2	100,1	95,6
od nieruchomości	2.967,5	89,0	18,6	3.097,0	88,7	18,2	2.939,4	88,1	17,8	99,0	94,9
od środków transportowych	327,0	9,8	2,0	348,0	10,0	2,0	355,5	10,6	2,1	108,7	102,1
rolny	35,0	1,1	0,2	37,0	1,1	0,2	36,9	1,1	0,2	105,4	99,7
leśny	1,7	0,05	0,01	4,0	0,1	0,02	3,9	0,2	0,02	229,4	97,5
od posiadanych psów	2,0	0,05	0,01	2,0	0,06	0,01	2,3	0,01	0,01	115,0	115,0
RAZEM	3.333,2	100	20,8	3.488,0	100	20,5	3.338,0	100	20,2	100,1	95,6
I półrocze 2005											
dochody ogółem	16.233,5	-	100	17.929,5	-	100	7.967,5	-	100		
podatki bezpośrednio wpływające do budżetu Miasta, z czego	3.592,0	100	22,1	3.642,0	100	20,3	1.781,9	100	22,4	49,6	48,9
od nieruchomości	3.190,0	88,8	19,7	3.240,0	89,0	18,1	1.570,8	88,2	19,7	49,2	48,4
od środków transportowych	358,0	10,0	2,2	358,0	9,8	2,0	181,0	10,2	2,3	50,5	50,5
rolny	38,0	1,0	0,2	38,0	1,1	0,2	26,0	1,4	0,3	68,4	68,4
leśny	4,0	0,1	0,02	4,0	0,1	0,02	2,8	0,1	0,04	70,0	70,0
od posiadanych psów	2,0	0,1	0,01	2,0	0,04	0,01	1,3	0,06	0,02	65,0	65,0
RAZEM	3.592,0	100	22,1	3.642,0	100	20,3	1.781,9	100	22,4	49,6	48,9

o wód a.k. str. 624].

Prawidłowość prowadzenia przez Urząd Miasta w Wysokiem Mazowieckiem ewidencji podatków.

6.1 Zadania z zakresu ewidencji i naliczania podatków lokalnych, objętych kontrolą, powierzono 3 spośród 6 pracowników zatrudnionych w referacie finansów Urzędu. W okresie objętym kontrolą ewidencja podatkowa prowadzona była przy pomocy programu komputerowego pn. „PODATKI - wersja 2005” opracowanego i aktualizowanego przez firmę Usługi Informatyczne INFOSYSTEM Sp. Cywilna Tadeusza i Romana Groszka z Legionowa. Informatyczny system księgowy funkcjonujący w Urzędzie spełniał wymogi określone w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 50, poz. 511, ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie zasad rachunkowości oraz z dnia 22 kwietnia 2004r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (dz. U. Nr 107, poz. 1138). Zakładowy plan kont i obowiązujące w Urzędzie zasady opracowano i wdrożono w życie zarządzeniem Burmistrza w dniu 15 lipca 2002r. [Dowód a.k. str. 617, 620].

Zgodnie z postanowieniami § 23 pkt. 2 cytowanego rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości, dowody źródłowe miały postać dokumentów papierowych oraz zapisów elektronicznych - konta podatników łącznego zobowiązania pieniężnego (od nieruchomości, rolnego i leśnego) były prowadzone w komputerowej bazie danych. Dane dotyczące indywidualnych podatników były wprowadzane ręcznie do systemu, na podstawie deklaracji składanych przed podatników zaś potwierdzenie wpłaty należnego podatku następowało na podstawie dowodu wpłaty.

Księgi pomocnicze dla podatku od nieruchomości, leśnego i rolnego od osób fizycznych prowadzone były w Urzędzie za pomocą programu „Podatki”. ..., księga pomocnicza dla podatku od nieruchomości od osób prawnych za pomocą programu „Jgu”, a księga pomocnicza podatku od środków transportowych, w tym ewidencja wpływów ujmowana w §034 - Podatek od środków transportowych prowadzona była odrębnie za pomocą programu „Auta”.

Plan kont funkcjonujących w ewidencji księgowej Urzędu zawierał konta wymienione w §9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości, za wyjątkiem kont 140 - Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne oraz 226 Długoterminowe należności budżetowe. Skarbnik Krystyna Załuska wyjaśniła, że „nie wystąpiły płatności

podatków papierami wartościowymi, weksłami czy też w walucie obcej. Nie prowadzono także konia 226 Długoterminowe należności budżetowe -jedyna zabezpieczona hipoteką należność podatkowa (z tytułu podatku od nieruchomości) od „Yinum Mobile ” w kwocie 45.642 zł została zaksięgowana: Wn 221 (należności z tytułu dochodów budżetowych - przyp. kontrolerów), Ma 750 (tj. przychody i koszty finansowe - przyp. kontrolerów)"

W prowadzonej w Urzędzie ewidencji rozrachunków z tytułu podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego prowadzono jedno konto zbiorczego zobowiązania pieniężnego podatnika, w którym wyszczególniono także poszczególne kwoty zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego. Zgodnie §9 ust. 6 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości „dla każdego podatnika, osoby trzeciej i inkasenta prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, płaconym przez niego bezpośrednio do kasy urzędu lub na rachunek bankowy urzędu" oraz „ dla każdej jednostki budżetowej i banku prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, w związku z którym ta jednostka budżetowa lub bank stał się dłużnikiem jednostki samorządu terytorialnego". Skarbnik K. Załuska wyjaśniła, że ewidencja prowadzona jest w ten sposób „ponieważ podatek wymierzany jest w formie łącznego zobowiązania pieniężnego z tytułu ww. podatków " [Dowód: akta kontroli str. 7, 9].

W pozostałym zakresie ewidencję księgową objętych kontrolą podatków prowadzono według ustalonego w Urzędzie planu kont zgodnie z zasadami określonymi w przepisach § 9 - 23 wyżej cytowanego rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości [Dowód: akta kontroli str. 7],

Kontrola wykazała, że w Urzędzie nie księgowano nieopłaconych odsetek za zwłokę od nieterminowych płatności podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od środków transportowych, co opisano w punkcie 7.1 niniejszego protokołu. Rozksięgowanie wpłacanych zaległości na kwoty główne i odsetki (ujmowane następnie w §091 Odsetki z tytułu nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat) każdorazowo dokonywane było przez inspektora Teresę Biaduń (w zakresie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego) i przez referenta Renatę Kamińska (w zakresie podatku od środków transportowych).

6.2 Podstawę ewidencji księgowej osób zobowiązanych do uiszczania podatku od posiadanych psów stanowiły wykazy osób, które opłaciły ten podatek. Wykazy takie prowadzono również w formie papierowej. Zawierały one dane osobowe podatnika (imię, nazwisko i adres zamieszkania), datę wpłaty, nr dokumentu wpłaty oraz wielkość wpłaconej kwoty. 1 tak:

W 2003 roku w wykazie wyszczególniono 50 osób, które do końca czerwca uiściły podatek w łącznej wysokości 1.840,75 zł. Wszystkie te osoby opłaciły należny podatek w wysokości określonej w uchwale Rady Miasta nr IV/14/02 z dnia 13 grudnia 2002r. W 2004 roku w wykazie wyszczególniono 58 osób, które do połowy maja uiściły podatek w łącznej wysokości 2.250 zł. W okresie od stycznia do 12 marca 2004 roku Urząd przyjął i zaewidencjonował 11 wpłat podatku w wysokości 37 zł od psa, tj. w kwocie niższej niż to określono w uchwale Rady Miasta nr XIV/54/03 z dnia 28 listopada 2003r. w sprawie stawek podatku od posiadanych psów - 40 zł. W dwóch przypadkach (J. P. i M. W.) wpłaty wynosiły po 3 zł. Urząd nie dysponował żadnymi dokumentami (poza dowodami wpłaty) określającymi od kiedy dana osoba posiada psa lub kiedy zbyła lub pozbyła się go. Skarbnik Miasta Krystyna Załuska wyjaśniła, że „niektórzy podatnicy wpłacał i (w 2004 roku) podatek w kwocie z roku poprzedniego, tj. 37 zł. Bank lub inkasent ma obowiązek przyjąć każdą kwotę jaką podatnik chce uregulować w danej chwili. Wiąże się to bądź z brakiem środków pieniężnych przez podatnika bądź z jego niewiedzą". Dodał, że w trakcie kontroli NIK wszystkie nieopłacone kwoty zostały uregulowane przez podatników. Kwota dopłat wyniosła łącznie 21 zł, a odsetki 4,90 zł" [Dowód a.k. str. 613].

w 2005 roku w wykazie wyszczególniono 34 osoby, które do dnia 6.06.2005 roku uiściły podatek w łącznej wysokości 1.312 zł. Wszyscy podatnicy dokonali wpłat w wysokości ustalonej w uchwale Rady Miasta z dnia 26 listopada 2004r. nr XXVI/96/04, tj. w kwocie 41 zł. W 12 przypadkach wpłat dokonano po upływie wyznaczonego w uchwale terminu -31 marca 2005r. Opóźnienia wahały się od 12 dni (opłata uiszczona przez D. G.) do 67 dni kiedy należny podatek uiściła A. F. W żadnym z przypadków nieterminowego opłacenia podatku Urząd nie naliczył odsetek za opóźnioną wpłatę. Skarbnik Miasta Krystyna Załuska wyjaśniła, że w trakcie kontroli NIK rozpoczęto działania zmierzające do weryfikacji posiadaczy psów, którzy opłacali podatek rok wcześniej. Dodała też, że w trakcie kontroli NIK wyegzekwowano, od 12 posiadaczy psów, odsetki w kwocie 9,20 zł z tytułu nieterminowych wpłat tego podatku w 2005 roku [Dowód a.k. str. 597 - 602]. **6.2.1** W posiadaniu Urzędu znajduje się również wykaz pn. „Rejestr zgłoszonych psów domowych do oznakowania numerkami", Wyszczególniono w nim dane 127 osób, w tym imię i nazwisko właściciela psa, miejsce zamieszkania, numer wydanego numerku oraz podpis właściciela psa. Rejestr prowadzony był w referacie budownictwa od 1996 roku w sposób ciągły (bez podziału na poszczególne lata) i nie zawierał danych dotyczących daty zgłoszenia psa, ewentualnie informacji o wykreśleniu psa z rejestru (wyjątek stanowił

zapis o wykreśleniu z rejestru psa Kazimierza Z. w 2004 roku). Dane takie znajdowały się natomiast w teczce prowadzonej w referacie finansowym Urzędu oznaczonej „Podatek od posiad- psów (oświadczenia do ewidencji)\", w której zgromadzono oświadczenia 14 podatników, którzy zbyli psy. Dokumenty te zgromadzono w referacie podatkowym i nie przekazywano do sąsiedniej komórki organizacyjnej prowadzącej rejestr oznakowań psów. Analiza zapisów rejestru z treścią oświadczeń wykazała, że 9 osób, które pozbyły się psów nadal ujętych było jako właściciele tych zwierząt i nie zostali wykreśleni w rejestrze, zaś 5 osób nie figurowało w tym rejestrze. Stwierdzono, że ze 127 zapisów rejestru aktualnych pozostawało 117 zgłoszeń (brak informacji o zbyciu lub pozbyciu się psa) [Dowód a.k. str. 592 - 596J. Sekretarz Miasta Henryk Faszczewski wyjaśniając brak współpracy między poszczególnymi komórkami Urzędu stwierdził, iż „inicjatywy ... w zakresie żądania od innych komórek organizacyjnych niezbędnych informacji należy do Skarbnika Miasta. Dodał, że „Sprawy współpracy pomiędzy referatami w zakresie przepływu informacji niezbędnych do wymiaru podatków i opłat lokalnych nie zostały bezpośrednio uregulowane w regulaminie organizacyjnym miasta. Jedynie pkt 35 zadań określonych dla referatu Finansowego nakazuje tej komórce organizacyjnej zbieranie niezbędnych materiałów do wymiaru podatku od nieruchomości...” [Dowód a.k. str. 611 -612].

Z wyjaśnień Skarbnik Krystyny Załuskiej wynika, że „rejestr zgłoszonych psów domowych do oznakowania numerkami ... zawiera kolejne pozycje wydanych numerków posiadaczom psó\ v. Numerki te są wydawane dla jednego właściciela psa nawet kilkakrotnie stąd w rejestrze 127 pozycji...” [Dowód a.k. str. 613],

Analiza zapisów rejestru wykazała jednakże, że nazwiska właścicieli psów nie powtarzały się. Jeżeli wydawano numerki „dla jednego posiadacza psa kilkakrotnie” nie odnotowano tego w rejestrze i nie miało to wpływu na liczbę zarejestrowanych osób. 6.2.2 W dokumentacji Urzędu brak jest potwierdzenia o podejmowaniu działań zmierzających do aktualizacji i weryfikacji danych posiadaczy psów podlegających opodatkowaniu. Porównanie liczby osób zarejestrowanych jako właściciele psów z wykazami osób uiszczających należny podatek wykazało, iż w 2003 roku Urząd nie podjął takich działań wobec 67 osób, którzy winni byli uiścić ewentualny podatek w kwocie 2.479 zł (podatek opłaciło 50 osób ze 117 zarejestrowanych), w 2004 roku wobec 59 osób, które winni były uiścić ewentualny podatek w kwocie 2.360 zł (podatek opłaciło 58 osób) zaś w I półroczu 2005 roku Urząd nie podjął czynności wobec 85 osób zarejestrowanych, które winny były uiścić ewentualny podatek w kwocie 3.485 zł.

bowiem opłaty wniosły tylko 32 osoby ze 117 osób zarejestrowanych. Nie zweryfikowano również liczby podatników, którzy uiszczyli podatek w 2004 roku a nie znalazły się na wykazie uiszczonych opłat w 2005 roku [Dowód a.k. str. 590 - 591]. Skarbnik Miasta Krystyna Załuska wyjaśniła, że Urząd uznał za wystarczające działania polegające na publikacji obwieszczenia o obowiązku opłaty tego podatku na słupach ogłoszeniowych, tablicach informacyjnych i telewizji lokalnej. Dopiero w trakcie kontroli NIK podjęto starania zmierzające do weryfikacji posiadanych danych co do ilości podatników zobowiązanych do opłacania podatku od posiadanych psów, w tym rozpoczęto weryfikację wykazów z 2004 i 2005 roku [Dowód a.k. str. 613 - 614]. 6.3 W ramach aktualizacji posiadanej bazy danych pracownicy referatu otrzymywali, ze Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem, w okresach miesięcznych, wykazy pojazdów zarejestrowanych i wyrejestrowanych w danym czasie. Z informacji uzyskanych również ze Starostwa wynika, że Urząd był informowany na bieżąco o zmianach wprowadzanych w ewidencji gruntów. Nie wysyłano natomiast decyzji dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolnej oraz spraw, w których przepisy ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004r. Nr 121, poz. 1266, ze zm.) nie miały zastosowania.

[Dowód a.k. str. 582-584],

7. Terminowość wpływu podatków ora/ prawidłowość egzekwowania zaległości z tego tytułu przez Urząd Miasta w Wysokiem Mazowieckiem.

W latach 2003 - 2004 wielkość podatku należnego i opłaconego przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	podatki w 2003			2004			Uwagi
	należny	wpłacony	zaległość	należny	wpłacony	zaległość	zaległość
podatek od nieruchomości	3.372,8	2.791,5	600,6	3.550,9	2.939,4	617,1	w poszczególnych latach podatek należny pomniejszono o dokonane nadpłaty i tak w 2003r. o 19,3 tys. zł i w 2004 r. o 5,6 tys. zł
od środków transportowych	346,6	316,7	29,9	375,3	355,5	21,2	w 2004 roku wpłaty pomniejszono o nadpłaty w kwocie 1,5 tys. zł
rolny	46,2	42,8	3,6	39,6	36,9	2,8	w poszczególnych latach podatek należny pomniejszono o dokonane nadpłaty i tak w 2003r. o 0,2 tys. zł i w 2004 r. o 0,1tys. zł
leśny	3,8	3,8	0,1	4,0	3,9	0	-
od posiadanych psów	1,8	1,8	0	2,3	2,3	0	w tym podatku nie wystąpiły zaległości z uwagi, iż ewidencja obejmuje tylko osoby, które opłaciły podatek wystąpiły
RAZEM	3.725,0	3.156,6	634,2	3.972,1	3.338,0	641,1	

[Dowód a.k. str. 622-623].

W latach 2003 - 2005 (I półrocze) Urząd podjął działania egzekucyjne wobec osób zalegających z opłatami należnych podatków. Polegały one głównie na upominaniu podatników i wzywaniu ich do zapłaty zaległych podatków. W 2003 roku Urząd wystosował 1.564 upomnienia obejmujące kwotę 897.160 zł, w 2004 roku wystosowano 1.466 takich upomnień na kwotę 1.024.598 zł, zaś w I półroczu 2005 roku wysłano 802 upomnienia na kwotę 387.751 zł. W okresie tym wystawiono również 35 tytułów wykonawczych na kwotę 257.555 zł w 2003 roku, 8 tytułów wykonawczych na kwotę 59.225 zł w 2004 roku i 9 takich tytułów na kwotę 64.259 zł w I półroczu 2005r. Urzędy skarbowe odzyskały na podstawie wystawionych tytułów egzekucyjnych zaległości w kwocie: 490 zł w 2003 roku, 2.970 zł w 2004 roku i 1.972 zł w I półroczu 2005 roku [Dowód a.k. str. 625].

W 2003 roku zaległości stanowiły 17,8% przypisu podatku od nieruchomości, 8,6% przypisu w podatku od środków transportowych, 7,8% przypisu w podatku rolnym i 2,6% przypisu podatku leśnego. W 2004 roku udział zaległości w przypisach podatkowych uległ obniżeniu i stanowił odpowiednio 17,4%, 5,6% i 7,1% (zaległości nie wystąpiły w podatku leśnym). W I półroczu 2005 roku zaległości wyniosły odpowiednio 743,1 tys. zł w podatku od nieruchomości i łącznym zobowiązaniu pieniężnym oraz 36,5 tys. zł w podatku od środków transportowych

7.1 Ewidencja odsetek za zwłokę od nieuregulowanych płatności

W okresie objętym kontrolą w ewidencji księgowej Urzędu ani w sprawozdaniach budżetowych nie ujmowano nieopłaconych odsetek za zwłokę w regulowaniu należności z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od środków transportowych. Według stanu na koniec roku 2003, 2004 i I półrocza 2005 roku wyniosły one kolejno 95.500 zł, 177.152 zł i 219.402 zł

[Dowód: akta kontroli str. 11-29,60-79, 128-141].

Zgodnie z postanowieniami art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych odsetki od nieterminowych płatności należy naliczać i ewidencjonować nie później niż na koniec każdego kwartału. Również zgodnie z §7 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych', wydanego na podstawie powołanej

ustawy o finansach publicznych, odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty **lub w wysokości odsetek należnych** na koniec kwartału.

W ewidencji księgowej i sprawozdaniach budżetowych Rb-27ZZ za lata 2003-2005 (I półrocze) ujęto natomiast odsetki za zwłokę opłacone przez dłużników w kwotach kolejno 16.170 zł, 19.003 zł i 4.053 zł (wraz z opłaconymi przez dłużników kosztami upomnień), co stanowiło kolejno 15%, 10% i 2% ogółu odsetek

[Dowód: akta kontroli str. 30-59, 80-93].

Inspektor Teresa Biaduń, do obowiązków której od 18 lutego 2000 roku należało m.in. „prowadzenie całości urządzeń księgowych w zakresie podatku od nieruchomości osób fizycznych oraz jednostek gospodarki uspołecznionej” - zaś od 14 lipca 2004 roku „prowadzenie całości urządzeń księgowych w zakresie łącznego zobowiązania pieniężnego osób fizycznych oraz jednostek gospodarki uspołecznionej, prowadzenie przypisu i zmian w podatkach od j.g.u.³” - a także „bieżące księgowanie przypisów i odpisów podatkowych (...), prowadzenie analitycznej księgowości wydatków budżetowych zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową (...) oraz uzgadnianie księgowości analitycznej z odpowiednimi kontami syntetycznymi w okresach miesięcznych”, oraz referent Renata Kamińska, do obowiązków której od 15 lipca 2004 roku należało m.in. „prowadzenie całokształtu urządzeń w zakresie podatku od środków transportowych”, wyjaśniły: „zgodnie z §7 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, odsetki od należności i zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału. Słowo lub dowodzi ewentualność w wyborze ujmowania odsetek w księgach rachunkowych. Natomiast zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, § 16 pkt Ib wyraźnie wskazuje, że na stronie Wn konta księguje się naliczone odsetki za zwłokę i inne należności uboczne w kwocie wpłaconej, a ponadto § 2 ust. 1 pkt 11 cytowanego wyżej rozporządzenia określa słowo „przypis” jako zobowiązanie podatkowe stanowiące obciążenie konta podatnika na

³ jednostek gospodarki uspołecznionej

podstawie deklaracji podatkowej, decyzji administracyjnej, decyzji wydanej w wyniku kontroli albo dowodów wpłat, np. odsetki za zwłokę. W związku z powyższym nasz sposób księgowania nie narusza przepisów prawa "

[Dowód: akta kontroli str. 94-106, 120-126].

Od 18 lutego 2000 roku do 14 lipca 2004 roku „prowadzenie urzędów księgowych dla podatku od środków transportowych” należało do obowiązków inspektora Barbary Krasnopolska, która od 28 marca 2004 roku nie pracuje w Urzędzie Miejskim [Dowód: akta kontroli str. 142-146].

Kierownikiem Referatu Finansowego Urzędu jest Skarbnik Miasta Krystyna Załuska. Do jej obowiązków należało także m.in. „opracowywanie sprawozdań z wykonania budżetu (...), prowadzenie rachunkowości budżetowej (...), prowadzenie rachunkowości w zakresie podatków i opłat (...), prowadzenie rejestrów przypisów i odpisów zobowiązań pieniężnych (...) oraz „bieżące i prawidłowe prowadzenie księgowości oraz sporządzanie kalkulacji wynikowej kosztów wykonywanych zadań i sprawozdawczości finansowej w sposób umożliwiający terminowe przekazywanie rzetelnych informacji finansowych”. Skarbnik K. Załuska wyjaśniła: „zgodnie art. 14 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych i z § 7 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, odsetki od nieterminowych płatności ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału. W związku z tym stosowany przez Urząd Miasta sposób księgowania odsetek od nieterminowych płatności podatku od środków transportowych za 111,11,IV kw. 2003 roku, 2004 roku i 1,11 kw. 2005 roku nie narusza powołanych na wstępie przepisów prawnych. Podnoszone w Pana pytaniu „nieopłacone odsetki za zwłokę w regulowaniu należności⁷” nie są równoznaczne z „odsetkami od nieterminowych płatności”.

[Dowód: akta kontroli str. 108-118].

7.2 Egzekucja zaległości

7.2.1 Egzekucja zaległości w podatku od nieruchomości.

Na 31 grudnia 2003 i 2004 r. oraz na 30 czerwca 2005 roku zaległości w podatku od nieruchomości wynosiły odpowiednio 600,6 tys. zł, 617,1 tys. zł i 741,0 tys. zł, z czego na 31 grudnia 2003 r. i 30 czerwca 2005 r. zaległości od osób prawnych wynosiły kolejno 435,3 tys. zł (72%) i 596.0 tys. zł (80%). Badaniem objęto egzekucję nie uregulowanych na dzień 30 czerwca 2005 r. zaległości największego dłużnika - Spółki z o.o. Vinum Nobile w Warszawie

- właściciela nieruchomości przy ul. Białostockiej 4 w Wysokim Mazowieckiem. Na 31 grudnia 2003, 2004 r. oraz na 30 czerwca 2005 r. spółka ta - będąca następcą prawnym Mazowieckich Zakładów Produkcyjnych S.A. w Wysokim Mazowieckiem posiadających wcześniej tę samą nieruchomość - miało zaległość w regulowaniu podatku od nieruchomości w kwotach odpowiednio 383,3 tys. zł, 472 tys. zł i 499,9 tys. zł (tj. 64%, 76% i 67% > ogółu zaległości w tym podatku). Od 27 lutego 2003 roku do 12 stycznia 2004 roku inspektor T. Biaduń skierowała do właściwych urzędów skarbowych ogółem 6 tytułów wykonawczych przeciwko Vinum Nobile Sp. z o.o. na łączną kwotę 231,2 tys. zł, oraz 2 tytuły przeciwko następcy prawnemu tej spółki - Dystrybucji Artykułów Biurowych S.A. w Warszawie - na łączną kwotę 135,7 tys. zł. Kilukrotnie Burmistrz J. Siekierko monitował do naczelników Urzędów Skarbowych w Warszawie przy ul. Powstańców Śląskich 2D i przy ul. Micielskiego 21 oraz do dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji. Postanowieniem z 25 sierpnia 2004 r., po postępowaniu w którym udział brał m.in. Burmistrz J. Siekierko, Sąd Rejonowy w Wysokim Mazowieckiem nadał klauzulę wykonalności tytułom wykonawczym Urzędu Miasta. Dnia 16 września 2004 r. zwrócił się do Spółki Akcyjnej Dystrybucja Artykułów Biurowych w Warszawie, która nabyła nieruchomość Vinum Nobile Sp. z o.o. w Wysokim Mazowieckiem, o złożenie deklaracji na podatek od nieruchomości, zaś 22 października 2004 r. zwrócił się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wysokim Mazowieckiem o spowodowanie dopełnienia tego obowiązku przez dłużnika. W dniu 31 maja 2005 r. Urząd zawnioskował do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy Wydziału XVII Gospodarczego o ogłoszenie upadłości Dystrybucji Artykułów Biurowych S.A. [Dowód: akta kontroli str. 148-150, 11, 14 i 22, 185].

7.2.2 Egzekucja zaległości w podatku od środków transportowych

W 2003 i 2004 roku oraz I półroczu 2005 roku dokonano przypisu podatku od środków transportowych w wysokości odpowiednio 346.609 zł, 375.254 zł i 193,326 zł w I półroczu 2005 roku (386.653 zł w całym 2005r.). Na koniec wymienionych okresów zaległości w regulowaniu podatku od środków transportowych wyniosły kolejno 29.876 zł, 21.249 zł i 36.504 zł, co stanowiło 8,6%, 5,7% i 18,9% w I półroczu i 9,4% przypisu rocznego w 2005 roku [Dowód: akta kontroli str. 130-140]. W wyniku badania egzekucji nieuregulowanych na dzień 30 czerwca 2005 r. zaległości osób fizycznych w podatku od środków transportowych ustalono, że Urząd nie podejmował wobec podatników działań wymaganych postanowieniami art. 274a w związku z art. 21 §1 i art. 155 Ordynacji podatkowej lub podejmował je po dłuższym upływie czasu. I tak:

1) nie wystawiono i nie skierowano do urzędu skarbowego tytułów wykonawczych obejmujących zaległości następujących 4 podatników od 5 pojazdów na łączną kwotę 4.715 zł powstałe 16 lutego 2005 r., pomimo iż w okresie od 25 kwietnia do 6 czerwca 2005 r., tj. od 91 do 133 dni wcześniej dłużnikom doręczono upomnienia [Dowód: akta kontroli str. 154-155J:

Lp-	Poz."	Podatnik	Nr rejestracyjny pojazdu	Kwota zaległości	Data powstania zaległości	Data 1-go upomnienia	Data 2-go upomnienia
1	35	Antoni B.	LMC3381	1062	16 lut 05	26 kwi 05	3 cze 05
2	40		LML5442	1062	16 lut 05	26 kwi 05	3 cze 05
3	28	Tomasz K.	BWMR648	425	16 lut 05	6 cze 05	11 lip 05
4	17	Bogdan Z.	BWMN962	1 104	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05
5	36	Kazimierz Z.	LMH8898	1062	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05

4 715

Referent Renata Kamińska, do obowiązków której od 15 lipca 2004 r. należało m.in. „prowadzenie terminarza płatności oraz wysyłanie upomnień i tytułów wykonawczych na zalegających i przysyłanie ich do Urzędu Skarbowego", oraz Skarbnik Krystyna Załuska, do obowiązków której należało m.in. „czuwanie nad terminową realizacją podatków i opłat oraz bezzwłoczne wdrażanie środków egzekucyjnych w stosunku do osób zalegających" wyjaśniły: we wszystkich przypadkach powstałych zaległości wszczęto z urzędu, na podstawie art. 21 § 1 pkt. 1 i § 3 Ordynacji podatkowej, postępowanie w sprawie określenia wysokości zobowiązania w podatku od środków transportowych za 2005 rok. Dodały, że „wiadomo, że sytuacja przedsiębiorców jest ciężka. Przed wystawieniem tytułów wykonawczych organ podatkowy wielokrotnie wzywa podatników do regulowania swoich zobowiązań" [Dowód: akta kontroli str. 104, 109],

2) Tytuł wykonawczy obejmujący zaległości Antoniego B. w kwocie 559 zł od 16 września 2003 r. oraz w kwotach po 2.683 z 16 lutego i 16 września 2004 r., ogółem 5.925 zł, został skierowany do urzędu skarbowego 10 marca 2005 roku, tj. odpowiednio 524 dni, 366 dni i 162 dni po wysłaniu pierwszego upomnienia. Liczbę wystawionych upomnień i okres po którym były one wysyłane przedstawia poniższe zestawienie [Dowód: akta kontroli str. 154-155, 189]

^{4m} zestawieniu referenta R. Kamińskiej z 20 lipca 2005 r.

Lp	Poz	Podatnik	Nr rejestracyjny pojazdu	Kwota zaległości zł	Data powstania zaległości	Data 1-go upomnienia	Data 2-go upomnienia	Data 3-go upomnienia	Data 4-go upomnienia	D%ta skierowania tytułu wykonawczego
1	43	Antoni B.	LOV6428	559	16wrz03	3 paź 03	22gru04	11 sty 05		10 mar 05
2	33		LMC3381	1062	16 lut 04	9 mar 04	24 maj 04	22 gru 04	11 sty 05	10 mar 05
3	38		LML5442	1062	16 lut 04	9 mar 04	24 maj 04	22 gru 04	11 sty 05	10 mar 05
4	42		LOV6428	559	16 lut 04	9 mar 04	24 maj 04	22 gru 04	11 sty 05	10 mar 05
5	34		LMC3381	1062	16 wrz 04	29 wrz 04	22 gru 04	11 sty 05		10 mar 05
6	39		LML5442	1062	16 wrz 04	29 wrz 04	22 gru 04	11 sty 05		10 mar 05
7	44		LOV6428	559	16 wrz 04	29 wrz 04	22 gru 04	11 sty 05		10 mar 05

Referent Renata Kamińska i Skarbnik Krystyna Załuska wyjaśniły, że „w stosunku do zaległości podatnika Antoniego B. ... organ podatkowy wielokrotnie wzywał do uregulowania zaległości. Pomimo upływu wyznaczonych terminów nie wystawiono tytułu wykonawczego ponieważ podmiot znajdował się w trudnej sytuacji finansowej i zobowiązał się do uregulowania swoich zaległości podatkowych poprzez świadczenie usług transportowych dla zakładu budżetowego, który to zakład kwotę należną za usługi wpłacał na konto miasta tytułem podatku od środków transportowych. W momencie zaprzestania świadczenia usług na rzecz uregulowania swoich zobowiązań podatkowych, organ podatkowy wystawi tytuł wykonawczy" [Dowód a.k. str. 189-196J.

- 3) W przypadku zaległości następujących 9 podatników od 20 pojazdów na łączną kwotę 25.167 zł Urząd po wystosowaniu pierwszego upomnienia kierował do nich kolejne upomnienia (co najmniej jedno):

Lp	Poz.	Podatnik	Nr rejestracyjny pojazdu	Kwota zaległości zł	Data powstania zaległości	Data 1-go upomnienia	Data 2-go upomnienia	Data 3-go upomnienia	Data 4-go upomnienia
1	33	Antoni B.	LMC3381	1062	16 lut 04	9 mar 04	24 maj 04	22 gru 04	11 sty 05
2	34		LMC3381	1062	16 wrz 04	29 wrz 04	22 gru 04	11 sty 05	
3	35		LMC3381	1062	16 lut 05	26 kwi 05	3 cze 05		
4	38		LML5442	1062	16 lut 04	9 mar 04	24 maj 04	22 gru 04	11 sty 05
5	39		LML5442	1062	16 wrz 04	29 wrz 04	22 gru 04	11 sty 05	
6	40		LML5442	1062	16 lut 05	26 kwi 05	3 cze 05		
7	42		LOV6428	559	16 lut 04	9 mar 04	24 maj 05	22 gru 04	11 sty 05
8	43		LOV6428	559	16 wrz 03	3 paź 03	22 gru 04	11 sty 05	
9	44		LOV6428	559	16 wrz 04	29 wrz 04	22 gru 04	11 sty 05	
10	6	Roman D.	BWMA148	450	16 lut 05	26 kwi 05	3 cze 05		
11	19	Andrzej K.	BWMP111	850	16 lut 04	9 mar 04	24 maj 04		
12	28	Tomasz K.	BWMR648	425	16 lut 05	6 cze 05	11 lip 05		
13	14	Krzysztof K.	BWMK625	1062	16 lut 04	9 mar 04	24 maj 04		
14	16	Jan M.	BWML466	1 104	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
15	23		BWMP970	850	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		

Lp	Poz.	Podatnik	Nr rejestracyjny pojazdu	Kwota zaległości zł	Data powstania zaległości	Data 1-go upomnienia	Data 2-go upomnienia	Data 3-go upomnienia	Data 4-go upomnienia
16	2	Sławomir R.	BIY4985	1 062	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
17	3		BWM11AJ	736	16 wrz 04	25 kwi 05	3 cze 05		
18	4		BWM11AJ	1 104	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
19	18		BWMP019	646	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
20	25		BWMR476	283	16 lis 04	25 kwi 05	3 cze 05		
21	26		BWMR476	850	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
22	17	Bogdan Z.	BWMN962	1 104	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
23	1	Kazimierz Z.	BIX5205	1062	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
24	24		BWMR308	850	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
25	27		BWMR621	850	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
26	29		LAZ1608	646	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
27	36		LMH8898	1062	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
28	37		LMK9008	1062	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		
29	41		LMV3861	1062	16 lut 05	25 kwi 05	3 cze 05		

25 167

Od skierowania pierwszego upomnienia do dnia wystawienia tytułu wykonawczego, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty, uregulowania należności lub do dnia kontroli NIK dla zaległości w kwocie 5.154 zł upłynęło od 254 do 524 dni, a dla zaległości w kwocie 20.013 zł - od 67 do 162 dni. Zaległości w kwocie 10.640 zł do dnia zakończenia kontroli nie zostały uregulowane [Dowód: akta kontroli str. 154-155].

Zgodnie z § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* „po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy. (...) Jeżeli wierzyciel nie jest jednocześnie organem egzekucyjnym, niezwłocznie kieruje tytuł wykonawczy do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego ”.

Referent Renata Kamińska i Skarbnik Krystyna Załuska wyjaśniły, że organ podatkowy wielokrotnie wzywał do uregulowania zaległości, oraz że tytuły wykonawcze nie zostały wystawione ze względu na trudną sytuację finansową podatników" [Dowód a.k. str. 189 - 196].

- 4) Po wysianiu upomnień do 2 podatników zalegających w płatnościach, w których określono wysokość zobowiązania podatkowego, w terminie późniejszym decyzją Burmistrza ponownie określano wysokość tego zobowiązania. I tak:

⁵Dz.U. Nr 137 poz. 1541 ze zm

Lp	Poi.	Nazwa podatnika	Nr rejestracyjny pojazdu	Kwota zaległości zł	Data powstania zaległości	Data określenia wysokości zobow.	Data 1-go upomnienia
1	19	Andrzej K.	BWMP111	850	16 lut 04	30 gru 04	9 mar 04
2	20		BWMP111	736	16wrz03	30 gru 04	1 paź 03
3	21		BWMP111	850	16wrz04	30 gru 04	29 wrz 04
4	33	Antoni B.	LMC3381	1062	16 lut 04	22 lis 04	9 mar 04
5	34		LMC3381	1062	16wrz04	22 lis 04	29 wrz 04
6	38		LML5442	1062	16 lut 04	22 lis 04	9 mar 04
7	39		LML5442	1062	16wrz04	22 lis 04	29 wrz 04
8	42		LOV6428	559	16 lut 04	22 lis 04	9 mar 04
9	43		LOV6428	559	16wrz03	22 lis 04	3 paź 03
10	44		LOV6428	559	16wrz04	22 lis 04	29 wrz 04
				8 361			

[Dowód: akta kontroli str. 154-155J:

Referent Renata Kamińska i Skarbnik Krystyna Załuska wyjaśniły, że „Są (o podatnicy, którzy z różnych przyczyn borykają się z kłopotami finansowymi, dlatego leż organ wielokrotnie i w różny sposób stara się wyegzekwować swoje należności. W związku z tym na koniec rokit podatkowego zostały wydane decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego z tytułu wszystkich powstałych zaległości. Z tabeli wynika, że są to podatnicy przysparzający organowi najwięcej problemów" [Dowód a.k. str. 3 89 - 196].

5) Pierwsze upomnienie mające na celu odzyskanie zobowiązania Sławomira R. w kwocie 736 zł, powstałego 16 września 2004 r., referent R. Kamińska skierowała do dłużnika 25 kwietnia 2005 r., tj. 221 dni po dacie powstania zaległości, a pierwsze upomnienie mające na celu odzyskanie zobowiązania Tomasza K. w kwocie 425 zł, powstałego 16 lutego 2005 r., skierowała ona do dłużnika 6 czerwca 2005 r., tj. 75 dni po wydaniu decyzji określającej wysokość zobowiązania [Dowód: akta kontroli str. 154-155].

Zgodnie z § 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁶ zadaniem referatu rachunkowości w zakresie poboru podatków i opłat jest m.in.: „terminowe podejmowanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, takich jak upomnienia, tytuły wykonawcze".

Referent Renata Kamińska wyjaśniła, że Zgodnie z wykazem otrzymanym ze Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem (dn. 16.09.2004r.) Sławomir R. pojazd o nr rej.

BWM 1 JAJ zarejestrował 10 sierpnia 2004 r. W związku z tym, iż podatnik pomimo ciążącego na nim obowiązku złożenia w ciągu 14 dni od daty zarejestrowania pojazdu deklaracji podatkowej DT-1 i DT-1/A obowiązku tego nie dokonał, zostało wszczęte postępowanie z urzędu w sprawie podatku od środków transportowych za 2004 rok . Dnia 3 listopada 2004 r. Pan Sławomir R. złożył deklaracją DT-1 oraz DT-1/A na wspomniany pojazd . W dniu tym wpłynęło również podanie z prośbą o umorzenie zaległości podatkowych dotyczących tego pojazdu. Przeprowadzone postępowanie podatkowe zakończyło się wydaniem w dniu 24 listopada 2004 r. decyzji nr Fn. 3114-35/3/04 o odmowie umorzenia powstałej zaległości podatkowej. Ponadto wielokrotnie były prowadzone rozmowy ze Sławomirem R. w sprawie spłaty zaległości podatkowej. Obecnie zaległość ta już nie istnieje - została uregulowana.

Tomasz K. miał obowiązek w terminie do dnia 15 lutego 2005 r. złożyć deklarację podatkową DT-1 oraz DT-1/A na podatek od środków transportowych na 2005 rok oraz wpłacić 1 ratę podatku od środków transportowych. W związku z tym, iż obowiązku podatkowego nie dokonał dnia 17 lutego 2005 r. został wezwany do przedłożenia Burmistrzowi Miasta Wysokie Mazowieckie deklaracji na podatek od środków transportowych na 2005 r. W związku z tym, że podatnik nie złożył deklaracji jak również nie wpłacił należnej I raty podatku od środków transportowych za 2005 rok, dnia 4 marca 2005 r. zostało wszczęte postępowanie z urzędu w sprawie określenia wyżej wymienionemu wysokości zobowiązania w podatku od środków transportowych za 2005 rok. W dniu 23 marca 2005 r. po przeprowadzeniu postępowania podatkowego została wydana decyzja nr Fn. 3114-66/4/05 w sprawie określenia zobowiązania w podatku od środków transportowych na 2005 r. Dnia 19 kwietnia 2005 r. wpłynęło podanie z prośbą o umorzenie zaległej 1 raty podatku od środków transportowych za 2005r. Po przeprowadzonym postępowaniu w sprawie umorzenia zaległej 1 raty podatku od środków transportowych została wydana dnia 19 maja 2005 r. decyzja nr Fn. 3114-88/2/05 o odmowie umorzenia powstałej zaległości podatkowej. W związku z tym, iż podatnikowi służy prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łomży w terminie 14 dni od jej otrzymania, dlatego upomnienie zostało skierowane 6 czerwca 2005 r/

Renata Kamińska dodała, że „... stwierdzam, co wynika z pol i tyki finansowej Burmistrza Miasta Wysokie Mazowieckie, iż tylko sama procedura wystawienia tytułów wykonawczych nie spowoduje ściągnięcia przysługujących nam należności. W przypadku każdego podatnika znana jest nam jego sytuacja materialna. W wielu przypadkach

wystawione tytuły nie przyniosłyby oczekiwanego efektu, a jedynie naraziłyby na stratą budżet miasta, z tytułu nie ścieknięcia przez Urzędy Skarbowe przysługujących nam należności, jak również powiększyłyby się o koszty prowadzonej egzekucji, tak jak miało to miejsce w przypadku Pana Marka G". [Dowód a.k. str. 189 - 196].

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły zaległości w regulowaniu podatku od środków transportowych przez jednostki gospodarki społecznej - największą zaległość miał na 31 marca 2005 r. Gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli, z tego tytułu Urzędowi należne były odsetki za zwłokę w wysokości 13,50 zł [Dowód: akta kontroli str. 77].

Kontrola NIK Delegatury w Białymstoku w zakresie gospodarowania przez Urząd w latach 2003 - 2005 (1 kwartał) lokalami użytkowymi, stanowiącymi własność miasta wykazała, że Urząd nie podejmował wobec 8 podatników, korzystających z lokali użytkowych będących w zarządzie Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, żadnych działań wymaganych postanowieniami art. 274a w związku z art. 155 Ordynacji podatkowej. Dopiero w trakcie kontroli NIK wezwano podatników do złożenia deklaracji umożliwiających ustalenie należności w podatku od nieruchomości za lata 2003 - 2005.

W latach 2003 - 2005 (I półrocze) Urząd nie wywiązał się z obowiązku określonego w art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeksu postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.) i nie kierował do Urzędu Skarbowego wniosków o ukaranie podatników z tytułu nie złożenia obowiązkowych deklaracji podatkowych i nie opłacania należnych podatków. Burmistrz Jarosław Siekierko wyjaśnił, że: „W stosunku do innych podatników, którzy nie złożyli deklaracji podatkowych, nie występowałem do Naczelnika Urzędu Skarbowego z wnioskiem o ukaranie z ustawy karno-skarbowej, ponieważ uznałem, że lepsze efekty da wysyłanie upomnień, jak również rozmowy telefoniczne prowadzone przez pracowników Urzędu Miasta. "[Dowód a.k. str. 615].

8. Nadzór Regionalnej Izby Obrachunkowej nad gospodarką finansową Miasta w zakresie podatków lokalnych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku uchwałami z 10 grudnia 2002 roku, 22 grudnia 2003 roku i 14 grudnia 2004 roku pozytywnie zaopiniowała projekty uchwał budżetowych Miasta odpowiednio na lata 2003, 2004 i 2005, zaś uchwałami z 19 marca 2004 roku i 15 kwietnia 2005 roku pozytywnie zaopiniowała sprawozdania z wykonania budżetu Miasta kolejno za lata 2003 i 2004 [Dowód: akta kontroli str. 7].

W okresie objętym kontrolą Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku .nie prowadziła kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Miasta w zakresie podatków lokalnych.

[Dowód: akta kontroli str. 625 - 626].

Poprzez zamieszczenie w protokóle kontroli niżej wymienionych pouczeń kontrolerzy informują Pana Jarosława Siekierko, Burmistrza Wysokiego Mazowieckiego o przysługującym mu prawie:

zgłoszenia przed podpisaniem protokółu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokółu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokóle kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);

- odmowy podpisania niniejszego z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokółu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni - zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do książki kontroli Urzędu, pod poz. 7/2005 W dniu 28 września 2005 roku egzemplarz protokółu kontroli doręczono Burmistrzowi Wysokiego Mazowieckiego Jarosławowi Siekierko [Dowód: akta kontroli str. 627].